

KÜLTÜR SANAT ÇALIŞTAYLARI SONUÇ RAPORU

Sarıyer Belediyesi Ar & Ge Müdürlüğü
Sarıyer Kalkınma Eylem Planı Birimi
tarafından hazırlanmıştır.

Önder KÖMÜR
SKEP Genel Koordinatörü

Nilgün ADIGÜZEL
SKEP Proje Uzmanı

Göksu ER KARAPINAR
SKEP Proje Uzmanı

Ayşe Nur TEMEL
SKEP Proje Uzmanı

Kübra KÜÇÜKERDEN KOÇAN
Sarıyer Kent Konseyi Genel Sekreteri

Bayram TURAN
SKEP Veri Analisti

İray AKTAŞ
SKEP Proje Asistanı

Orkun EROĞLU
SKEP Bilişim Uzmanı

Şebnem AKSU
Grafik - Tasarım

Çalıştaylarımıza katılan bütün konuklarımıza
değerli katkıları dolayısıyla teşekkür ederiz.

> **Filiz ÇOŞKUN**

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Müdür

> **Özcan AYDIN**

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Genel Koordinatör

> **Yağmur KÖMÜR**

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Etkinlik Koordinatörü

> **Hatice ALİOĞLU**

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, Protokol ve Organizasyon Personeli

> **Okan SAĞLAM**

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Tiyatro Oyuncusu

> **Şenay ARI**

Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Kurs Koordinatörü

iÇİNDEKİLER

09 Tarihi Yapıların Korunması Çalıştayı

21 Sahne Sanatları Çalıştayı

39 Kurs, Sergi, Atölye ve Festival vb.
Etkinliklerin Yaygınlaştırılması Çalıştayı

55 Kültür Turizmi Çalıştayı I

69 Kültür Turizmi Çalıştayı II

87 Geleneksel Kültürün Korunması ve
Yaşatılması Çalıştayı

Tarihi Yapıların Korunması Çalıştayı Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
kültür – sanat odak konusu altında
“Tarihi Yapıların Korunması” çalıştayı
15 Mart 2021 tarihinde 14.00’de çevrimiçi
platformda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Filiz ÇOŞKUN**

> **İrem BÜLBÜL**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür Varlıkları Projeler Müdürlüğü,
Yüksek Mimar Restorasyon Uzmanı

> **Havva FURAT AY**

Sadberk Hanım Müzesi, Sanat Tarihi Uzmanı

> **Mikail HANNUTOĞLU**

Yeniköy Panayia Rum Ortodoks Kilisesi ve Mektebi Vakfı Müdürü

> **Demet AKSU**

Yüksek Mimar Restorasyon Uzmanı

ÖZET

1 > İstanbul genelinde kalelerin kullanımı ve yorumlanmasıyla ilgili sıkıntılar mevcut. Kalelerin, kent yaşamı ve turizm alanında doğru bir şekilde kullanılması için sahadaki gözlemler doğrultusunda çalışmalar yapılması gerekiyor.

2 > Tüm çeşmelerin bakımsız olması, suyun akmaması ve kent yaşam yaşamından soyutlanması sorunu var.

3 > En büyük sorunlardan birisi şantiyeleşmeden korunacak kültür varlıklarıdır.

4 > Ortaköy'den başlayıp Sarıyer'e kadar uzanan yalıların birçoğu yitirilmiş durumda. Metruk durumda olan yapılar var. Bunların korunması ve restore edilmesi için çalışmalar yapılmalı.

5 > Kültür varlıklarının, restorasyon, konservasyon süreçleri sonrasında tamamen bakımsız halde bırakılması ve çevresinde yaşayan vatandaşların farkındalığının olmaması önemli sorunlardır.

6 > Dezavantajlı grupların sanat faaliyetlerine katılması eskiden de kısıtlı imkânlardaydı. Şimdi neredeyse durma seviyesine geldi. Belediye iş birliğiyle bu durum artırılmalıdır.

7 > İnsanlar tarihi yerlerin önünden geçiyor. Fakat hangi tarih ve kültür mirasının önünden geçtiğinden haberleri bile olmuyor. İnsanlar, Rumelihisarı'nda kahvaltıya gidiyor ama kaleyi gezenlerin sayısı çok az.

8 > İnsanların okuma alışkanlığı yok. Görsel yolla bilgileri öğreniyorlar. Tarihimizi, dizilerden öğreniyorlar.

9 > İstanbul genelinde piknik yapılan ve denize girilen yer neresi diye düşünüldüğünde akla ilk Sarıyer geliyor. Sarıyer'in gidilen - dönülen bir yer olmaktan çok, uzun zaman geçirilen bir merkez olması hedeflenmelidir.

10 > Çarşı kültürünün korunması, yaşatılması, daha da zenginleştirilmesi için kentsel boyutta bir çalışma yapılması gerekiyor.

11 > Sarıyer'in tarihi yerlerinin, tarihi eserlerinin hangilerinin kullanılmadan önce onarıma ihtiyacı var belirlenmesi önemlidir.

12 > Kilyos'ta 3 tane su terazisi var. Yaşatılması gerekiyor.

13 > Eski mezar taşları okutulmalı ve kayda alınmalıdır.

Havva FURAT AY

Sadberk Hanım Müzesi, Sanat Tarihi Uzmanı

Kültür varlıklarının bakımsız bir şekilde varlıklarını devam ettiriyor olmaları bir sorun. Halkın farkındalık seviyesinin düşük olması sebebiyle, tarihi eser bakışıyla yaklaşmaktan kaynaklanan sorunlar da var.

> 2020 yılında Covid-19 küresel salgını pek çok alanda köklü değişikliklere yol açtı. Pandeminin yarattığı olumsuz şartlardan elbette müzeler de büyük ölçüde nasibini aldı.

Nisan 2020 tarihinden itibaren dünya genelinde müzeler kapılarını kapatmak zorunda kaldılar. Müzeler yalnızca koleksiyon yönetimi ya da sergilerin düzenlenmesinin dışında bilgi akışının sağlandığı yerlerdir. Eğitim misyonu da bulunan ve sosyalleşme alanı olarak insanların iyileşebileceği ortamlar olan müzeler daha çok ziyaretçi almalı. Sadberk Hanım Müzesi'nin konumu itibarıyla otopark hizmeti de sağlayamıyor oluşu müze ziyaretinin önünde bir dezavantaj oluşturmaktadır. Covid'le birlikte insanların çoğu toplu taşıma yerine özel araçlarına yönelince bu da caydırıcı etken olarak görülmektedir.

Pandemi dönemi, dijitalin hayatımızın odak noktası haline gelmesini sağladı. Alışverişten sosyalleşmeye, kültür sanat aktivitelerinin dijital ortama taşınması ile müzelerin de işleyişlerinde güncelleme yoluna giderek dijital projelerin hız kazanması sağlandı.

Dünya genelinde olduğu üzere müzelerin sanal ortamda ziyaretçi ağırlaması ile bu alanda yapılan çeşitli oturumlarla da alanında uzman kişilerin bir araya getirildiği webinarlar düzenlenmeye başlandı. Bu aynı zamanda kalabalık ortamlara girmekten çekinen ya da farklı şehirlerde yaşayan insanların bu tarz aktivitelere ulaşılabilirlik düzeyini etkiledi.

Sadberk Hanım Müzesi de sanal müze konseptine geçti ve müze sanal tur

olarak çevrimiçi hizmet vermeye başladı. Kuruluşumuzun 40.yılıni kutladığımız motif sergisi sanal tur ile online ziyaret edilebiliyor.

Sanat faaliyetlerinin yaygınlaşması, insanların erişimiyle mümkün olabileceğinden sanal tur imkânı olan müzeler ile ilgili paylaşımlar yapılabilir. Sarıyer İstanbul'un gözde ilçelerinden olsa da şehir merkezinden uzak olması sebebiyle hizmet veren kültür kurumlarından bazıları pek çok kişi tarafından bilinmiyor da olabilir. Bununla ilgili tanıtım faaliyetleri kapsamında farklı müze ya da kültür kurumlarının sosyal medya hesabında haftanın önerisi olarak paylaşılabilir. Çalıştayı esas amacı olan birlikte üretmekten yola çıkarak her kesime ulaşılmasının sağlanması gerekiyor. Covid salgınının yarattığı şartlarla çeşitli kesimler arasındaki fark hızla ve geri dönüşülemez şekilde açılırken, dar gelirli, dezavantajlı grupların sanat faaliyetlerine katılmasının sağlanması önem teşkil etmektedir.

Sarıyer belediyesinin desteği ile diğer belediyelerle irtibata geçilerek farklı semtlerden ziyaretçilerin müzeye gelişinde lojistik desteği de sağlanırsa, yetişkin ya da öğrenci gruplarını müzede ağırlamaktan memnuniyet duyarız. Sadberk Hanım Müzesi her yıl belirlenen bir tema çerçevesinde düzenlenen sergiler ve buna bağlı olarak yapılan yayın çalışmaları ile faaliyetlerine devam ediyor. Sürekli programlarla müze ziyaretlerinin devamlılığı sağlanabilir. Motif sergisinin el sanatları, sanat tasarım, seramik ve cam gibi programlara kayıtlı kursiyerlerin ya da bu alana ilgi duyan kişilerin ilgisini çekeceğini düşünüyoruz. Küçük gruplarla butik turlar düzenlenebilir.

Tüm bölgelerde kültür varlıklarına bilinçli bir şekilde yaklaşım ne yazık ki söz konusu değil. Tarihi eser statüsünde olan yapılara yazılar yazılmakta, zarar verilmekte. Çeşme, kale gibi alanlar çöp yığınlarına dönüşmekte ve tekinsiz alanlar olarak görülmektedir. Bu gibi yapılarda karşılaşılan zararları önlemek için caydırıcı faaliyetler gündeme getirilmeli. Yaz döneminde düzenlenen festival&şenlik gibi organizasyonlar tarihi yapıların da bir parçası olacak şekilde düzenlenebilir. Yaz döneminde bu tarz etkinlikler ilgi çekici oluyor.

İrem BÜLBÜL

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür Varlıkları Projeler
Müdürlüğü, Yüksek Mimar Restorasyon Uzmanı

► Başkanlığımız bünyesinde kurulmuş olan İBB MİRAS ekiplerimiz ile İstanbul'un tüm ilçelerinde mobil ekiplerimiz ile hem bakım onarım çalışmaları yürütmekte hem de tescilli yapılarımıza ilişkin güncel tespitler yapmaktayız. Çeşmeler özelinde; İstanbul genelinde pek çok çeşmenin bakımsız olması, suyunun akmaması ve güncel kent yaşamından soyutlanması sorunu Sarıyer İlçesindeki çeşmeler için de geçerli bir durum. İBB MİRAS mobil ekiplerimiz ile 14 ilçede, 18 rotada, 1200 ayrı noktada bakım, onarım ve temizlik işlemlerini rutin şekilde gerçekleştiriyoruz, Sarıyer'de de tarihi çeşmeler ve hazireler miras noktalarımız arasında yer alıyor. İBB olarak Kent içinde şantiyeleşmeden kültür varlıklarının korunması meselesine önem veriyoruz.

İBB MİRAS ekiplerimiz tarafından Anadolu yakasında Yoros Kalesi, Avrupa yakasında Garipçe Kalesi gibi savunma yapılarında da düzenli rutin temizlik yapılmakta. Sadece Sarıyer olarak değil, İstanbul genelindeki savunma yapılarına ilişkin, kalelerin kullanımı, yorumlanması ile ilgili çalışmalar yürütmekteyiz ve Rumelihisarı'nın onarımını çok yakında başlatacağız. Kaleyi kentle bütünleştirmeyi, gezi rotalarının önemli bir parçası olarak yer almasını sağlamayı hedefliyoruz.

Rumelihisarı'nın, Garipçe Kalesi'nin özgün nitelikleri ile korunması ve işlevlendirilmesi, kentle buluşması, sunulması aslında bizim için çok önemli. Özellikle Garipçe Kalesi'nin tahsisine yönelik çalışmalarımıza devam ediyoruz.

Sarıyer'de İstanbul'un oksijenini sağlayan yeşil alanların bir bölümü İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yetki alanında yer almakta. Su kemerleri ve bentlerin korunması ve restorasyonunu İSKİ ile birlikte yürütülmekteyiz. Emirgan Korusu'nun tarihi duvarları ve köşklarine ilişkin projelendirme çalışmaları tarafımızca yapılmakta.

Aşiyen Mezarlığı da, tarihi ve güncel kent mezarlığı olması nedeniyle müdahil olmaya çalıştığımız özel bir alan. Osmanlı dönemine ait kabirlerin durumlarını belgeliyoruz, mezar taşlarının okunması, kayıt altına alınmasıyla ilgili çalışmaları yürütüyoruz.

Sarıyer kentsel sit alanı içinde ve Boğaziçi öngörünüm bölgesinde bulunması sebebiyle Boğaziçi İmar Müdürlüğü'nün yetki ve sorumluluk alanında kalmakta. Çalışmalar Müdürlüklerimiz arasında koordineli olarak yürütülmekte. Tescilli kültür varlıklarının korunması konusunda birlikte hareket ediyoruz. Ortaköy'den başlayıp Sarıyer'e kadar uzanan sahil hattında yalılar da dahil olmak üzere bir çok kültür varlığını yitirmiş durumdayız. Bazıları ise metruk durumda, bakımsız ve sahipsiz kalmış. Bunların korunması, restorasyonlarının yapılması için çalışmalar planlanmakta.

İstanbul Kent Müzesi başta olmak üzere Daire Başkanlığımızın yeni müze projelerini İstanbullularla buluşturuyoruz. Tescilli kültür varlıklarını tümüyle kamusal kullanıma açık kent içi yaşam alanlarına dönüştürmeyi hedefliyoruz.

Demet AKSU

Yüksek Mimar Restorasyon Uzmanı

> İstanbul genelinde piknik yapılan ve denize girilen yerler düşünüldüğünde akla ilk Sarıyer geliyor. Sarıyer'in gidilen - dönülen bir yer olmaktan çok, uzun zaman geçirilen merkez olması hedeflenmelidir.

Garipçe ve Rumeli Feneri'ndeki kaleler henüz Sarıyer'in ve İstanbul'un yaşamına katılmamış vaziyette. Garipçe Kalesi'nde rekreasyon alanı oluşturulabilir. Kahvaltıya gelen vatandaşların daha uzun vakit geçirebileceği bir yer haline dönüştürülebilir.

Anıt çeşmeler yine aynı şekilde eski işlevlerini büyük oranda yitirmişler. Su kemerlerine yönelik gezi rotaları oluşturulmalı.

Tarihi eserlerin bakım ve onarım yapılmasının ötesinde çok iyi fonksiyon kazandırılarak yaşama dâhil edilmesi gerekiyor ki düzenli bakımları da bu kapsamda yapılabilirsin.

Çarşı kültürünün korunması, yaşatılması, daha da zenginleştirilmesi için daha kentsel boyutta bir çalışma yapılması gerekiyor. Eski yapıların, gabarilerin, tipolojilerin korunarak Sarıyer Çarşısı yeniden organize edilebilirse canlılık kazandırılır. Çarşı için ulaşım, otopark sorunlarının giderilmesi gerekir.

Çarşı için:

- Eski yapıların, gabarilerin, tipolojilerin korunarak Sarıyer Çarşısı'nın yeniden organize edilmesiyle canlılık kazandırılması.
- Otopark sorunun pazar yerinin oraya parçalı otopark projesiyle çözülmesi. Buradan ring servislerle çarşıya ulaşım olmalı.

- Su kemerlerine yönelik gezi rotaları ve insanların daha rahat ulaşımı için;
- Su kemerlerinin, bütün su hattının, su yapılarının işlendiği haritalar yapılması, bu haritalar üzerinde gezi rotalarının çizilmesi ve broşürler hazırlanması.

Kaleler için:

- Rumeli Feneri'ndeki kalenin avlusu festival etkinliklerinde kullanılabilir. Burada ulaşım ve otopark sorunu çözülmesi gerekiyor.
- Garipçe Kalesi'nin tahsis sorunu çözülmeli. Daha sonra rekreasyon alanı olarak kullanılabilir.

Boğaz Hattı için:

- Boğaz hattındaki sivil mimari örnekleriyle kentsel sit alanı oluşturacak çok irili ufaklı köy var. Yani eski yapıların yoğun olarak bulunduğu bu noktalarda yine birtakım yürüyüş rotaları çizilebilir.
- Çevre ilçelerle de iş birliği yapılırsa çok güzel bir şey olur, canlılık getirilir.
- Boğaza inen insanlar yemek ya da çay içmenin dışında yürüyerek bir yerden bir güzergâh belirleyerek yürüyüşler yaparlar. Böylelikle kent yaşamına canlılık gelir.

Anıtların Korunması için:

- Ülke çapında bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı.
- Anıtların korunması kişilere bırakılmamalı, sistem haline getirilmelidir.

“

Çocuklarımızın hiçbirini müzelere götürmüyoruz, sadece belki okulda üstünkörü gidiyorlar. Bazen kültür turları yapılıyor ama pandemi döneminde bunlar da gerçekleştirilemiyor.

Mikail HANNUTOĞLU

Yeniköy Panayia Rum Ortodoks Kilisesi ve Mektebi Vakfı Müdürü

> “Theotokia Kültür Buluşmaları” adında 4 yıldır gerçekleştirilen festivalimiz var. Bunun haricinde küçük buluşmalar düzenliyoruz. İbadet, eğitim ve filantrop konuları işleyen vakfımızda; eski kültürü, Yeniköy'ün mahalle kültürünü, komşuluk ilişkilerinin güçlendirilmesi ile alakalı başlıklarla ilgili resim sergileri, kitap tanıtımları, konserler düzenliyoruz.

Youtube ve Instagram kanallarından Yeniköy'de bulunan eski dükkanları tanıtmak amaçlı çevrim içi sohbetler yapıyoruz. Bunun yaygınlaştırılması sağlanabilir.

Küçük bir vakıfız ancak 1600'lü yıllardan kalma gelenek göreneklere dair birçok Osmanlı arşivi bizim arşivlerimizde mevcuttur.

İnsanlar tarihi yerlerin önünden geçiyor. Hangi tarih ve kültür mirasının önünden geçtiğinden haberleri yok. İnsanlar, Rumelihisarı'nda kahvaltıya gidiyor ama kaleyi gezen kimse yok. Çocuklarımızın hiçbirini müzelere götürmüyoruz, sadece belki okulda üstünkörü gidiyorlar. Bazen kültür turları yapılıyor ama pandemi döneminde bunlar da gerçekleştirilemiyor.

Yeniköy'de yeşil alan az. Mezarlık alanı yeşil olması sebebiyle halka açılmalı ve mezarlıkta da kültürel miras olduğu unutulmamalıdır. 1700'lü yılların başından kalan mezarlıklar var. Tarihi araştırma yapan öğrenciler dönemin kültürüyle alakalı çok güzel çalışmalar yapabilir.

İnsanların okuma alışkanlığı yok. Görsel yolla bilgileri öğreniyorlar. Tarihimizi, dizilerden öğreniyorlar.

Şeffaflık çok önemli, restorasyon çalışmalarında yüksek duvarlar, koruma duvarları oluyor.

Sosyal medya aktif kullanılmalı. Anlatmak istediklerimizi, tanıtmak istediklerimizi sosyal medya üzerinden insanlara daha iyi ve daha rahat aktarabiliriz.

Dalyan dediğimiz balıkçılığın yapıldığı, balığın toplandığı yerler vardı. Bunlar hep unutuldu.

Vakıf olarak Sarıyer ve İstanbul Büyükşehir Belediyeleri ile ortak bir program yaparak, halkımızı daha fazla bilgilendirebiliriz.

Sahne Sanatları Çalıştayı Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
Kültür – Sanat odak konusu altında
“**Sahne Sanatları**” çalıştayı
16 Mart 2021
tarihinde 10.30 ve 14.00’te
çevrim içi platformda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Filiz ÇOŞKUN**

> **Prof. Tuğçe Ulugün TUNA**
MSGSÜ, Çağdaş Dans ve Performans Sanatçısı / Eğitmeni

> **Emre KOYUNCUOĞLU**
Şehir Tiyatroları, Genel Sanat Yönetmeni Yardımcısı

> **Cem MANSUR**
CRR, Genel Sanat Yönetmeni

> **Ahmet Cemil DEMİRBAKAN**
Müzisyen

> **Alper EYÜBOĞLU**
UNIQ EXPO, Kurucu

> **Meltem YÜCEL PİR**
Sarıyer Belediyesi, Meclis Üyesi

ÖZET

- 1> Sarıyer'in sanatseveri çok olması avantajı, konum olarak kent merkezine uzak kalması ise dezavantajıdır.**
- 2> Konum olarak açık alanları fazla olması, bu alanların sahne sanatlarına açılarak kullanılması gerekir. İBB ile ortak olarak tüm gün süren değişik sahne sanatları etkinlikleri yapılabilir.**
- 3> Beden odaklı farkındalık pratiklerinin özellikle çocuklara, gençlere ve kadınlara kazandırılması ve buradan açığa çıkacak değerlerin; sunum, paylaşım, konferans, konuşma gibi organizasyonlarla gündeme getirilmesi gereklidir.**
- 4> Beden farkındalığı gelişen bireyler, yetişkinliklerinde kendi psikolojik, zihinsel ve estetik bütünlüğünü sağlayabiliyorlar.**
- 5> Gençlerin çoğu, eğer ailesinde ona rehber olacak kimse yoksa sanat alanında akademik bir eğitim alabileceğini ya da sanat ile ilgili alanlarla ilgilenebileceğini bilmiyor. Bu farkındalık yaratılmalıdır.**

6> Almanya'da 4 koreograf, bir yönetmenin katıldığı proje ile 4 liseden 25 çocuk alınarak, toplamda 100 çocuk, 4 koreograf ve dans sanatçısıyla bir ay boyunca her gün okuldan sonra 3 çalıştı. Altı haftanın sonunda 100 lise öğrencisinin katıldığı bir gösteri yapıldı ve bu gösteri o kentte birçok açık alanda, okulda gerçekleştirildi. Böyle bir proje uygulanmasıyla farkındalık yaratılabilir.

7> Özellikle kız çocuklarının kendi öz güveni ve öz saygısını geliştirmeye yönelik yaratıcı dans ve hareket kursları düzenlenerek, bilinçli birey yetiştirme ve şiddete karşı mücadelenin yolu olabilir.

8> Sarıyer, sokak festivali alanında geliştirilmesi gereken bir bölgedir. Coğrafi yapısı ile büyük potansiyel taşıyor.

9> Duygusal zekânın gelişmesi günümüzün en önemli unsurlarından birisi. Gelişmesi için ise sanat çok değerlidir.

“

Sanatın sevilmesi, farkındalık yaratılmasıyla olur.

Alper EYÜBOĞLU

UNIQ EXPO, Kurucu

> Sahip olduğumuz 1500 metrekarelik bir alan var. Burada ücretsiz giriş var ve içeride yaklaşık 300 sanatçının farklı disiplinlerden eserleri var. Ücretsiz olduğu için herkese açık bir alan. H herkese tanıtmak istiyorum. Bu alandan herkes faydalansın. Üniversite öğrencileri, çocuklar başta olmak üzere. Çünkü içerisi böyle bir sanat galerisi gibi değil, eğlenceli bir alan ve çocuklar için de çok uygun. Bununla ilgili iletişim olursa, yapabilirsem daha çok daha çok ziyaretçi kabul edebilirim.

Aynı zamanda Türk genç sanatçılara, yetenekli sanatçılara fırsat veriyoruz. Eserlerin sergilenebileceği büyük bir duvarımız var. Bitlis'ten, Urfa'dan aklınıza gelecek Türkiye'nin her ilinden sanatseverlere ulaşmakta zorluk çeken sanatçılara duvarlarımızı ücretsiz açıyoruz. Satış olursa sürdürülebilir olması için küçük bir komisyon alıyoruz. Burada bir kütüphanemiz var, bir salıncak odamız var. Çok eğlenceli farklı bir yer.

Bu gibi alanları doğru konumlandırmak, çocuk ve gençleri çekmek için ortak çalışmalar yapabiliriz. Sanatın sevilmesi, farkındalık yaratılması ile olur.

Prof. TUĞÇE ULUGÜN TUNA

MSGSÜ, Çağdaş Dans ve Performans
Sanatçısı / Eğitmeni

➤ Sarıyer İstanbul'un en büyük habitat ve yerleşim bölgelerinden bir tanesi. Yaptığınız anketlerden de anlaşıldığı gibi aslında kurslara ciddi bir ilgi ve katılım söz konusu.

Benim yaklaşım odağımda, beden odaklı sanat pratiklerinin, beden odaklı farkındalık pratiklerinin özellikle çocuklara, gençlere ve kadınlara kazandırılması ve buradan açığa çıkacak sunum, paylaşım, konferans, konuşma gibi organizasyonların da aktif olarak gündeme getirilmesi yer alıyor.

Bunu neden önemsiyorum? Çünkü bedeni ile çalışan ya da bedeni ile ilişkilenen bireylerin, öz güvenleri, öz saygısı, öz bakımları daha işlevsel ve yapıcı oluyor. Beden farkındalığı geliştiği için, birey kendi davranışlarını ve davranışlarının etkilerini de duyumsayabiliyor. Psikolojik, zihinsel ve kinestetik bütünlüğünü oluşturmaya cesaret edebiliyor veya çoğu zaman bu tür çalışmalara katılan bireylerin kendi bütünlüğünü daha az yıpranarak sağlayabildiğini düşünüyor, görüyorum. İlçemizde bazı Avrupa ülkelerinden daha kalabalık nüfusa sahibiz ama çağdaş dans, beden farkındalığı, dans ve doğaçlama gibi sürekliliği olan kurslarımız henüz yok.

Çoğu genç, sanat alanında akademik bir eğitim alabileceğini ya da profesyonel anlamda beden odaklı gösteri sanatları alanlarında çalışabileceğini bilemiyor. Bu tür organizasyonlar profesyonel bir meslek tercihi olarak sanat alanı çalışmalarının yayılmasını da destekleyebilir.

Toplumumuzda bedenin hala büyük bir tabu olduğu gerçeği mevcut. Beden içerisinde bastırılmış psikoseksüel ritimlerle, kendine dahi negatif etki yaratan ve çoğunlukla enerji, zihin ve davranış bütünlüğünü sağlayamamış bir genç nesil, genç nüfus var.

Genç kesminin büyük bir potansiyel taşıdığına inanıyor, sanat aracılığıyla, gençler için yapılabilecek çalışma pratiklerine dikkatle ve ivedilikle eğilmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu çalışmalarda amaç; somatik deneyimle ve hareket aracılığıyla öğrenmek, kinestetik zekayı ve algıyı geliştirmek, bedeninin bütünsel bakımını ve sorumluluğunu kişiye tekrar kazandırmak olmalıdır. Öte yandan düzenli olarak kendiyi barışçıl bir şekilde hareket etmek, bireye fiziksel olduğu kadar psikolojik olarak da olumlu etki yaratacak, fayda sağlayacaktır.

Bedenimiz bu yer kürenin bir parçasıdır. Bu yer kürenin basıncı ve titreşimleriyle gelişimine, yaş alamaya devam etmekte. Bilindiği gibi yer kürenin basıncıyla merkezlenemeyen beden de hastalıklar, ağrılar, huzursuzluklar artıyor. Son dönemde, Covid-19 Pandemisi sürecinde daha da arttığını tahmin ediyorum, günde ortalama 6-7 saati evde, ofiste, arabada vb. 'oturarak' geçirdiğimizi gözlemliyorum. Bu kadar yoğun ve sürekli aynı şekilde bedeni kullanmak, iskelet sistemimizi, kemik ve bağ dokumuzu, organlarımızı, hormon üretimimizi negatif anlamda etkiliyor. Kinestetik enerji yönetimi sekteye uğruyor. Bu durum zamanla reflekslerimize, davranışlarımıza hatta kararlarımıza yansıyor. Davranışlardaki yüksek ve ani enerji kullanımı 'sıradanlaşıyor'. Bağırarak konuşmak, öteki bedenle olan mesafeyi algılayamamak, öteki kişiyi dinleyememek, sabırsızlık, hislerini düşüncelerini ifade etmeye çalışırken kontrol dışı büyük hatta 'şiddet içeren' fiziksel hamlelerde bulunmak gibi. Özellikle çocuklar ve gençler için kişisel ve fiziksel gelişimi gerçek anlamda destekleyeceğimiz dönemde evlere, sınırlı mekanlara kapandık. Sosyal olmadan, hayata geçirmeden sanal bir öğrenme ve deneyimleme taklidi sürecine girdik. Oysa insan en iyi şekilde hayata geçirebildiği, deneyimlediklerini analiz eder ve öğrenir. Öteki beden'in sağlığımız için tehlike olduğu bir süreçten geçiyoruz.

Pandeminin bedensel ve itkisel etkilerini önümüzdeki yıllarda algılayacağız. Uzanmak, dokunmak istiyoruz ama bunu yapmamak için kendimizi tutuyoruz. Bu tutma alışkanlığı bizi nasıl etkileyecek? Uzanmak isterken uzanamamak gençleri içgüdüsel olarak nasıl sınırlandırabilir? Kendini koruma bir vazgeçme haline dönüşebilir mi? Nasıl bir davranış alışkanlığı yaratabilir?

Tüm bu tutulma, vazgeçme hallerinden, duygu ve düşüncelerinden 'hareketle' arınabileceğimizi düşünüyor ve deneyimliyorum.

Hiçbir şekilde pozitif ayrımcılık yapmadan, farklı fiziksel koşullarda olan bireyler de dâhil edilerek, iskelet eklem sağlığı da göz önünde bulundurularak, özellikle yedi yaşından itibaren çocuklar için, 7-8/ 9-10 gibi farklı yaş gruplarında olmak üzere, gençler ve kadınlarımız için özel tasarlanmış, beden odaklı çalışmalarını konu uzmanlarıyla hayata geçirmemiz gerektiğini düşünüyorum. Bu bağlamda iki yıl önce ilk ve orta dereceli okul müfredatlarında yer alan beden eğitimi dersinin içeriğini ve uygulama metodlarını güncelleyerek, "Benim bedenim, benim hareketim" mottosuyla, duruş, nefes, kişisel alan ve beden farkındalığı, koordinasyon ilişkisinden başlayan ve özellikle gelişme çağındaki kız çocuklarının kendi öz güveni ve öz saygısını geliştirmeye yönelik yaratıcı dans ve hareket kursları düzenlenmesi için ön çalışmalar yapmıştım. Bu çalışma tekrar gündeme gelebilir ve ilçe ilk ve orta dereceleri okullarında uygulanabilir. Buradaki en önemli yaklaşım, yeni bir beden ve dans algısını oluşturabilmek. Çünkü içinde bulunduğumuz topraklarda beden çok kolay tüketiliyor. Üstelik yüklü bir şiddetle tüketiliyor. Cinsiyetçi şiddeti sürekli olarak duyuyor, görüyoruz. Beden'e başka bir gözle ve anlayışla yaklaşmak mümkün. Bedene dair saygı ve bireysel felsefe inşa etmek mümkün.

Dans ve beden terapisi odaklı çalışmalarda gençler ve yetişkinler için özellikle bütüncü olacak. 'Bedensel Bilinçlendirme Projesi' çatısı altında, olabildiğince farklı yaş gruplarında bireyleri bir araya getirip eğitimler vermek, sonrasında bu deneyimleri paylaşmak, sunmak gündeme gelebilir.

Burada en önemli odak noktası kaybedilen ‘bedensel değer’in yeniden kazanılması ve zenginleştirilmesi. Toplumun dansa karşı zihninde tuttuğu ön yargıyı da kırmamız gerekiyor. Dans-devinim sadece ‘mutlu’ iken yapılmaz. Yas tutarken, törenlerde, arınmak için, kısaca yaşamın içindedir hareket ve dans. Seksist ve bedeni tüketerek gösteren dans algısından, bedenin bütünsel yaklaşımına, beden odaklı dans sanatına geçiş yapmak, bireysel ve kinsetetik ifadeye tekrar önem vermek işte bu çalışmalar, kurslar, paneller aracılığıyla mümkün olabilir. Bunun için seçilebilecek pilot ilkokul, ortaokul ve liselerle çalışılabilir. Belki ilçede ilişkilenen 8 üniversite ile iş birliği yapılabilir.

Öte yandan kursların, çalışmaların herkes tarafından erişilebilir olması çok önemli. Sarıyer’in herhangi bir yerindeki, herhangi ekonomik düzeye sahip olan çocuğun, gencin ve yetişkinin hiçbir ayrıma uğramadan bu Etnik, kültürel, sosyo-politik, ekonomik, cinsiyet vb. ayrımcılığa yer verilmeden bu kurslara isteyen her bir bireyin girebiliyor olması ve orada bireyin tüm etiketlerinden arınarak kendi öz benliği ile yeniden tanışmasının sağlanması kanımca son derece önemli. Belki çağdaş dans alanında profesyonel gösterilerden sonra yapılacak olan oturumlar ve konuşmalar, bireysel beden felsefesinin her alana yayılmasında etkili olacaktır.

Bedene yapılan yatırım, aslında kültüre ve topluma yapılan bir yatırım olarak ele alıyorum. ‘Beden’den bu kadar uzak yaşayan bir toplumun da yapacak çok işi olduğunu düşünüyorum.

İster yüz yüze aynı ortamlarda ister dijital olsun beden odaklı çalışmaları organize etmeliyiz.

2019 Mart ayı sonuna doğru “Açık Buluşmalar” adı altında çevrim içi beden farkındalığı ve somatik çalışmalar yapmaya başladım. Katılım için tek koşul ekranların açık olması koşuluyla. Tamamen ücretsiz olan atölyelere ilgi çok yoğunlaştı, böylece Bahar Vidinlioğlu, Hilal Sibel Pekel’in desteğiyle çalışmalarımıza yıl boyunca devam ettik. Süreç sonunda yaklaşık 8.000 kişiye, bedenleri aracılığıyla hareket ederek, dans ederek ulaştık.

Hazır herkes evdeyken dikkati tekrar bedene /kendi evimize/ çektik ve beden-zihin-enerji merkezleme odaklı çalıştık. Dijital platform olduğu için katılımcılar sadece Türkiye ile sınırlı kalmadı, yurtdışından da bu çalışmalara düzenli katılanlar oldu. Bu deneyim, ilgi aslında birey-beden-zihin ve enerji bütünleme çalışmalarına ne kadar ihtiyacımız olduğunu ve bu tarz çalışmaların nasılda kapsayıcı olabileceğini gösteren bir örnek. Öte yandan çocuklara özel çalışmaları da çok önemsiyorum. Bu çalışmalarda kullanılan kelimeler, ifadeler ve yönlendirmeler çalışma esnasında değişiyor ama eğer internet ve ayakta durabilecek küçük bir mekânları varsa ona göre birtakım beden farkındalığı, koordinasyon ve kas hafızası egzersizlerini uyguluyorum.

Çevrim içi eğitimde uyguladığım müfredatlarda derin ya da ileri seviye bedensel çalışmaları yapmıyorum yani fiziksel olarak müdahale edebileceğim, yönetebileceğim bir seviyede tutuyorum çalışmaları. Pandemi sürecinde özellikle bel, kalça, bacak ve diz eklemlerinde ağırları ve sınırlı mekanda olmadan kaynaklı olduğunu düşündüğüm kas kuvvetinde zayıflama gözlemlerim. Çevrim içi platform üzerinden yürüttüğüm bu bir saatlik atölyelerle, esnetme, hafıza ve koordinasyon çalışmalarının faydalarının yanı sıra, aslında tekrar bedenle bireyin ilişkilmesini sağlayabilmenin, özellikle ağrı ve stres şikayetlerin giderilmesine karşı etkili olabildiğini deneyimledim. Halen kırk beş dakikalık küçük çevrim içi çalışmalar ile sınırlı mekanda olma, evde olma halini işlevsel hale getirmek hedeflenebilir.

Aynı ortamlarda, özellikle lise 3. ve 4. sınıfların yer aldığı özel buluşmalar gerçekleştirmek, sanat dalları üzerine tanıtıcı konuşmalar, paylaşımlar yapmak gençlerin vizyon gelişimine önemli katkı sağlayabilir. Liselere ulaşırsak dans sanatı, tiyatro alanlarında profesyonelleşebilecek genç adayları da kazanma şansımız olabilir. Katılımcıların ücretsiz katılabileceği, beden odaklı hizmeti çevrim içi veya okulların spor salonlarında uygulayabilmek belediyenin bir yaklaşımı olabilir. Çalıştayı düzenlediğimiz bu dönemde her ayın ilk pazar günü sağlık çalışanlarına

özel ‘İçinde Yaşadığım Mekan: Beden’ isimli atölyemi yapıyorum. Özellikle psikoloji, nöroloji, fizik tedavi doktorları ve öğrencileri katılıyor. Bedenlerine ve harekete odaklanmak, sağlık çalışanı, doktor ve doktor adaylarına da çok iyi geliyor bu süreçte.

Aksiyona giremeyen, devinim yapamayan, bireysel inisiyatif kullanamayan, karar veremeyen bireyler için hareket, drama ve müzik aracılığıyla farkındalık inşa etmek, geliştirmek mümkün.

Almanya’da bir projeye dahil olmuştum eğitmen ve koreograf olarak. Toplam 110 öğrenci katılmıştı bu dans performans projesine. Daha önce sahneye çıkmamış, dans veya tiyatro deneyimleri olmayan bu gençlerle 1 ay boyunca çalıştık ve sonrasında gösterimlerimizi farklı şehirlerde yaptık. Proje okula tarafından desteklendi. Yoklamalar bizim çalışmalarımızda alınıyordu. Bu yoğun projeden sonra gençlerin bazılarında (hepsi lise son sınıf öğrencisiydi) hiperaktivite veya çeşitli nedenlerle kullandıkları ilaçlarda büyük oranda azalma hatta bazı kişilerde ilaç kullanımının sonlandırıldığını öğrendik. Çalışma döneminde birçoğu sigarayı bıraktı. Aralarından 3 tanesi tiyatro, bir tanesi koreografi okuyor. Biri Uzakdoğu Dövüş Sanatları alanında uzman oldu. Sahne sanatları yönetimi ve ışık tasarımı okuyan var. Yani 110 kişiden yaklaşık 10-12 kişi profesyonel olarak sanatla ilişkilenecek hayatlarına devam ediyor. Bu sadece 1 proje sonucunda açığa çıkan bir örnek.

Sarıyer’de bu tür çalışmalar da yapılabilir. Bu yönde çevrim içi eğitimler ve buluşmalar organize etmek ve diğer kurum, kuruluş, sivil toplum örgütleriyle birlikte bu çalışmaları yürütmek doğru ve işlevsel bir yöntem olacaktır.

“

Kursların erişilebilir olması çok önemli. Etnik, kültürel, sosyo - politik ayrımcılığa uğramadan herkesin kurslara girebiliyor olması ve orada kendi ile yeniden tanışmasının sağlanması son derece önemlidir.

Emre KOYUNCUOĞLU

Şehir Tiyatroları, Genel Sanat
Yönetmeni Yardımcısı

► Sarıyer, İstanbul'da sanat alıcısı yani sanatseveri oldukça çok ve bu alanda Sarıyerlilerin de beklentisi yüksek bir ilçe olduğunu düşünüyorum. Aynı zamanda sanatsal ve kültürel alanlarla neredeyse hiç ilişkisi olmayan kendi içine kapalı nüfusu da var. Ayrıca, bölgede dağınık ve birbirleriyle ilişkililenmemiş sanat üretim alanları var ve Sarıyer dışından gelenler için özellikle hafta içi etkinlikler için ulaşılabilirliği sorunlu. Bir yandan da özellikle haftasonunu etkinlikleri için paha biçilmez alanları var. Ya da yaz festivalleri, sömester tatilleri gibi geniş zaman dilimlerinde, kültür-sanat çevre kültürüne ait organizasyonlar için mükemmel zaman ve Sarıyer mükemmel ortam. Diğer ilçelere göre çok daha fazla bahçe, park, gezi alanları, müzeler gibi olabildiğince açık alanı olan bir ilçe. Bence bu özellikleri düşünülerek projeler üretilmeli.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları olarak özellikle pandemi dönemi ve koşulları için geliştirdiğimiz ama sonrasında da sürdürmeyi düşündüğümüz dış mekanlar için bir projemiz var. "Panayır" projesiyle açık alanlara kurulan geçici "çadır-vari" sahnelerde etkinlikler düzenlemeyi düşünüyoruz.

Pandemi dönemi sürecinde seyirciye nasıl ulaşabiliriz? Seyirciye ulaşmanın başka kanalları ne olabilir gibi sorulardan yola çıkarak bu projeyi oluşturduk. Burada amacımız yalnızca akşamları oyun sahnelemek

değil, "çadır"ın kurulu olduğu süre boyunca sabahdan akşama kadar yani belli saatlerde farklı yaşlar için sanatsal etkinliklerin de olduğu bir program gerçekleştirmek. Saat 11'den akşam saat 23.00'e kadar sürebilecek farklı etkinliklerin olduğu, farklı seyirci kitlelerine; gençlere, çocuklara, kadınlara önerileri olan, belki de sahnenin kurulduğu mahallelerde ya da kurulacak olan bahçelerde parklarda oranın popülasyonunun özelliklerine, ihtiyaçlarına göre tercih edilecek oyunlar, konuşmacılar, atölyeler yani her mekana özgün program oluşturarak; öğle yemeği, açık mutfakların olup, onların da mekana özel tanımlanarak; çoklu paylaşım önerisiyle katılımcılarına yaşama ve kültüre yönelik de öneri oluşturan bir proje. Seyirciye ulaşmanın çok farklı yolları var. Zamanla bu tarz projelerin arttığını da göreceğiz.

Ayrıca; Sarıyer'de yeni açılan kültür merkezlerindeki faaliyetleri yoğunlaştırmak, önerileri arttırmak, çeşitlendirmek istiyorsanız, bunun üzerinde düşünüyorsanız, biz İBB Şehir Tiyatrosu olarak hali hazırda var olan kültür merkezlerinde de birlikte çalışmaya açığız. Yani belli günler ve, belli süreler için birlikte çalışmalar yapabiliriz. Programlamalar, etkinlikler, festivaller, turne kapsamında oyun gösterimleri vs.. yapabiliriz. Şehir Tiyatroları'nın Sarıyer tarafında sahnesi yok, oradaki seyirci bize daha çok Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnemize gelerek ulaşabiliyor. O nedenle biz de Sarıyer seyircisine Sarıyer'de oyun oynamak isteriz.

Yerelde ilçede çalışmaların sunumu, yani Sarıyer'in içinde kültür sanat faaliyetlerin çoğalmasının; merkeze yönelmiş çok büyük bir kültür sanat trafiğini yerele, Sarıyer'e çekecektir diye düşünüyorum. Bu anlamda; farklı modeller önerebiliriz: Bir sahnenin işletmesini, sanatsal içeriğinin oluşturulmasını, yani kullanımını Şehir Tiyatrosu üstlenebilir. Ya da oyunlarımızdan bir program oluşturabiliriz. Bir turne programı ya da bir sezon seçkisi yapısında belli bir zamanı içeren bir kullanım oluşturulabilir.

Bir başka önerebileceğimiz projemiz: 2020'da başladığımız "Yeni Yazarlar" projemiz var. Tam bir buçuk sene önce projelendirip başladığımız İstanbul'da olabildiğince farklı sahnelerimize duyurular asarak herkesi kapsamayı amaçlayarak, yayarak, geniş katılımı desteklediğimiz bir proje. Tüm katılımcıların anlatmak istedikleri birçok farklı hikayeleri vardı ve farklı yaş, sosyo-kültürden gelen, farklı ihtiyaçtan dolayı hikayelerini sahneye aktarmak isteyen yazar adaylarıyla birlikte çalıştık. 1.500'e yakın başvuru aldık. Sonra kapanma gerçekleşti ve biz çalışmamızı çevrim içine taşıdık ve devam ettik.

Burada günümüz tiyatrosunun önemli yazarları, dramaturgları ve eğitmenleri ile yazar adaylarını buluşturarak çalışmalar gerçekleştirdik. İlk aşamada, 3 aylık bir program sonrası on sayfalık bir oyun yazmalarını ya da oyunun bir bölümünü yazmalarını istedik ve buradan temel kriterler çerçevesinde oyunları eleyip bu sefer birebir yazarlarla çalışacağımızı ve çalışmalar yapacağımızı söyledik. 650 kişiden oyun geldi. 500'e yakınıyla 3 ay süreyle haftada 2 defa bire bir yüz yüze çalışmalar yaparak yazarlık pratik yaptık ve çalışmaya devam ettik. Üçüncü etabında minimum 50 sayfalık bir oyun yazmalarını istedik, 300'e yakın oyun bize geri döndü. Bu oyunları, yönetmenlerimizin yönlendirmeleriyle oyuncularımızla bazılarını yazar için bazılarını da seyirciye de okuyacağız bazılarını da repertuvara almayı düşünüyoruz. Kendi yetiştirdiğimiz İstanbul'dan her yaşta yeni yazarlar ve farklı kültürel geçmişten gelen çok farklı adaylarımız var. Bu işleyen bir proje oldu. Toplumun kendi hikayelerini duymaya ve paylaşmaya çok ihtiyacı var. Tüm bu çalışma bir kamu hizmeti çerçevesinde ücretsiz yapıldı. Sarıyer'in de

anlatılacak , sahneye aktarılabilecek çok hikayesi, yaşamları olduğu kuşkusuz.

Ayrıca bir de size önerebileceğim; başka bir oluşumumuz daha var. Geleneksel sahne sanatlarının "şekilciliğin" ötesinde bugün de yaşayan bir sanat olarak üretiminin devam etmesi için ve daraltılmış tanımlanmış bir alanda üretmek zorunda kalmasını aşmak için, günceli geleneksele taşıyabilmek için, tiyatromuzda bazı çalışmalar yapmaya başladık.

Çalışmalar şu an daha çok; atölye ve teori üzerinden sanatçıları bir araya getirme deneyim ve bilgi paylaşımı gerçekleştirme aşamasında. Gölge Tiyatrosu, Karagöz ve kukla üzerine çalışmaya başladık. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sosyal Daire Başkanlığı'nın bünyesinde kurulan ve İBB Şehir Tiyatroları olarak sanatsal etkinlik çalışmalarında ortak çalışmalar yürüttüğümüz Mahalle Evleri'nde gerçekleştirmeyi planladığımız projelerden bir tanesi de bu. Tabi ki; Covid 19 döneminde Zoom ortamında gerçekleştirebilecek çalışmaları yapabildik. Ancak çalışmalara hiç ara vermedik, uyarlayarak sanal ortamda projelendirmeyi başlattık. Bu çalışmalar modellenerek Sarıyer Belediyesinde de uygulanabilir.

Yapabileceğimiz çok şey var ama en önemli 3 ana hat: Birincisi bir sahneyi Şehir Tiyatroları olarak yönetmek, ya da belli günlerde turne mantığında oyunlarımızı yönlendirmek, ikincisi açık mekânlarda, festival konseptli bir dönem için "taşınır" ortak projelerle beraber çalışarak sizin programınız gibi çoklu ortaklı programlar sağlayıp onların organizasyonu ve içeriğine desteği sağlayabiliriz. Üçüncüsü ise; yaptığımız özel atölye projelerini Örn: Yeni Yazarlar, ya da gelenekselin çağdaş sahneye yansımaları gibi ya da mahalle evlerinde yaptığımız atölye ve uygulama sergilemeleri gibi spesifik alanlarda beraber çalışabilmek. Böyle güzel bir çalıştayı ve bilgi paylaşımını organize ettiğiniz için kurumum adına ve kendi adıma teşekkür ederim.

Cem MANSUR

CRR, Genel Sanat Yönetmeni

➤ 21nci Yüzyılın orkestrası, yeni bir kavram etrafında oluşmalı. Bu günlerde düşüncelerimiz, farklı modillerden oluşan, şehir bazında hatta Marmara bölgesinin tümünde hizmet veren bir orkestra üzerine yoğunlaşıyor. Henüz yol aldığımızı söyleyemem, ama pandemi öncesi CRR Senfoni Orkestrası olarak verdiğimiz açıklamalı ilçe konserleri bu yolda bir adımdı.

Uzun yıllar önce Akbank Oda Orkestrası ile "Ruhun Gıdası" adlı, İstanbul içi bir turne yapmıştık, Darüleceze, Bakırköy hastanesi ve başka yerlere. Hareket gücü yüksek olan bir orkestranın nasıl faydalı olabileceğinin bir başka örneğiydi.

Müzik kurslarının birçok ilçede yoğun takip edildiğini biliyoruz. Fakat müzik kursu dendiği zaman Türkiye'de çok farklı anlaşılabilir. Hatta Türkiye'de değil ilçelerdeki kurslar bazında milli eğitimde de öyle. Konservatuvarlarda dahi öyle olduğunu söylemek mümkün. Bir öğretmene rastlamak insanın hayatını değiştiriyor veya insan bir yıl boyunca müzik eğitimi aldığını zannederek bir şey öğrenemeyebiliyor. Dolayısıyla bu kurslar nedir? Ne eğitimi veriliyor? Bu kurslarda eğitimleri kimler veriyor? Bu konu odayı siyah beyaz kadar değiştirecek bir şey ve o konuda açıkçası bilgi sahibi değiliz.

Yerel yönetimlerin yeri, müziğin hem eğitimi hem de icrasında çok çok önemli. Çünkü dediğim gibi milli eğitim sistemimizde müzik,

resim ve beden eğitimi biraz laf olsun diye olan dersler. Halbuki bu dersler felsefesiyle ve doğru bir şekilde öğretilmiş haliyle çok önemlidirler. Milli Eğitim Bakanlığının böyle bir yaklaşımı yakın gelecekte olmayacağına göre, yerel yönetimlerin o boşluğu doldurmak ve müzik yoluyla insanların hayatına katkı yapmak konusunda yapılabileceği çok şey var.

İlçede müzik eğitimi adına kurs ve benzeri neler var? Bir envanteri var mı? Kim ne dersi veriyor? Kaç kişi, hangi dersi takip ediyor? Bu dersler hangi sınıfların, hangi yaşlarda? Açıkçası çok merak ediyorum ve sonuçlarının yön verici ve yol gösterici olabileceğini tahmin ediyorum.

Mesela ilçelerde yaptığımız açık hava konserleri var. Bu konserlerin bir defaya mahsus olmaması gerektiğini düşünüyorum. Bir ilçe belediyesi seçip, salonları bunun için uygun olan, orada yılda mesela 6 konser yapılabilir. Farklı dönemlerin müziğine bakabileceğimiz 6 Konser öncesi eğitim çalışması da eklenebilir. Böylece eğitimiyle birlikte halka açık bir kurs gibi değerlendirme imkânı olabilir ki bu da aslında var olan kursların içine entegre edilebilir.

Diyelim ki şu anda büyükşehir düzgün bir maaşla 50 - 60 kişiyi kadroya alamayacak durumda. O zaman her ilçe belediyesi 2 kişiye iş verirse hem her şeyin sadece merkezden yönetilmesi anlamı dışına çıkılır hem de gerçek bir katılımı şehir bazında yepyeni bir model ortaya çıkarılabilir.

Sanat etkinliği yapan bazı kurumların örneğin İş Sanat gibi, izlenme oranı büyükşehirden çok daha fazla.

Burada ilçe belediyeleri ile destek oluşturularak İBB kültür sanatta paylaşılan özellikle çevrim içi konserler bilgisi repost edilebilir. Bu hemen yapabileceğimiz bir şey. Sarıyer Belediyesi sosyal medya sorumluları ile bizim ekibimizi bir araya getirip onu nasıl bir bütün haline getirebiliriz? O da konuşmaya değer.

Etkinliklere gerçekten meraklı, bir şeyler öğrenecek vatandaşların ulaştırılmasında da sorun yaşıyor. Kurslara giden gençler var İstanbul'da. Keman öğreniyor çocuk ama burada CRR de dünya çapında ki bir kemançı çalarken o veya Mimar Sinan Üniversite öğrencisi bile gelemeyebiliyor. O bakımdan paylaşımı açını başlatmak bir bilgi aktarımı sağlayacaktır.

Yerel yönetimlerin önemi müziğin hem eğitimi hem icrasında çok önemli. Çünkü dediğim gibi milli eğitim sistemimizde müzik, resim ve beden eğitimi biraz laf olsun diye olan dersler. Halbuki bu dersler felsefesiyle ve doğru bir şekilde öğretilmiş haliyle çok önemlidirler.

Ahmet Cemil DEMİRBAKAN

Müzisyen

► İstatistiklerde Sarıyer Edebiyat Günleri bilinirlik anlamında ön plana çıkıyor. Sarıyer Edebiyat Günleri, Türkiye'nin en önemli edebiyatçıları, yazarlarını, konuşmacıları bir araya getiriyor. Sadece Sarıyerliler değil, bütün İstanbul'un aslında bu etkinlikten haberdar olması gerekir.

Çocuklarda ve gençler de deneyim ve duygusal zekanın gelişimine önem verilmemesi sorunu var. Türkiye'de 60'tan fazla üniversiteye gittim, 4 ya da 5 tanesinin müzik kulübü var. Fiziksel olarak hiçbir imkânları yok. Gençler farklı platformlarda. Çok yetenekli olan, çok iyi fikirleri olan evde kendi imkanlarıyla bile çok güzel prodüksiyon yapabilen sohbet, söyleşi, şarkı söylemek, tek başına fikir beyan etmek, sanat üzerine inanılmaz içerikler koyan gençler var. Fakat orada kakofoni içerisinde iyi - kötü, doğru - yanlış ayırt etmek mümkün olmadığı için ulaştığı kitle çok zayıf kalıyor.

Bizim zamanımızda 40 üniversite vardı, şimdi 230 tane üniversite var. Eskiden 10 tane endüstri mühendisi mezun olurken şimdi 1.000 tane mezun oluyor. Dolayısıyla bu kakafoni ve karmaşa içerisinde bir taraftan da işe alım yapan firmalar maaşları düşürerek gençlerin çok da aleyhine kullanacak şekilde değerlendiriliyor.

Müzisyen ve beyaz yakalı, hayatı bilen birisi olarak neler yapabiliriz diye düşündüm. Çok büyük bir sanat platformu kurdum ve nisan,

mayıs gibi platformu faaliyete geçireceğim. Platform paydaşları; her sanat disiplininin sanatçıları, gençler ama fokus grup olarak üniversite öğrencileri ve üçüncü olarak sanat dostları. Sanatçıları olarak kastettiğim kimler Yüksek Sadakat, Mor ve Ötesi gibi gruplar, birtakım kurumsal profesyonel müzik yöneticileri, film yönetmenleri vs.

Sanat dostları kim? Sarıyer Belediyesi sanat dostu, Şükrü Başkan sanat dostu. Sanat dostundan kastettiğimiz sanatla ilgili hiçbir yeteneği olmaması ya da amatör olarak bir enstrüman çalması bile sanatın insan hayatına hem bireysel olarak hem kariyer hayatına her anlamda bakış açısını genişletileceği, kendini iyi hissedebileceği daha iyi bir insan olması için fırsat tanıyabileceğinin farkında olmak bile sanat dostu olarak bizim platformda yer almak için yeterli bir şey.

Peki, üçüncü paydaşınız kim? Üniversiteler. Genel başlığı gençler olarak koymadım. Çünkü ülkemizin yakın geleceği yani 35 sene sonra şu anda x kuşağı ülkeyi yönetiyor olacak. Peki, biz platformda ne yapacağız? Duygusal zekâ en büyük dostu, en büyük aracı sanatın. O yüzden hayatımıza fantezi gibi gelen aslında hayatın en büyük gerçeklerinden bir tanesi olan sanat. Bu platformda insanlar yazarlarla, değerli insanlara bir araya gelecekler.

Gençlerin fikirlerini alacağım, platforma koyacağım. 3.000 kişi yerine 300.000 kişiye ulaşmasını sağlayacağım o fikrin. Bu sayede o genç kendi yaştaşları için bir rol model olabilecek. Böylece duygusal zekâsının bahsettiğim şekilde gelişimine katkıda bulunacağız. Bir süre sonra gençler de platformda motivasyonla fikirler üretmeye başlayacaklar.

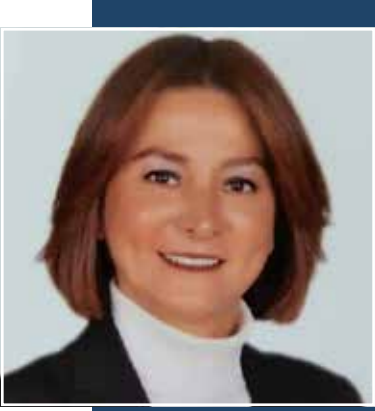
Gençler bir süre sonra öyle bir hale gelecek ki kurumsal firma, insan kaynakları yöneticileri işe almadan önce bizim platforma girerek. O gençlerin kimlerle, sanatçılarla, sanat dostlarıyla vs. ürettikleri içerikleri görerek belki bize telefon açıp diyecekler ki Cem bey biz Ayşe'yi gördük işte örneğin X üniversitesi kimya mühendisliği okuyor veya felsefe okuyor. Bu arkadaşımızın inanılmaz fikirleri var. Bizim şirketimize alarak değerlendirmek istiyoruz diyebileceği bir insan kaynakları havuzu gibi kullanabileceğiz.

Gençlere şunu söylüyorum: Sizi rakiplerinizden pozitif yönde ayırabilecek duygusal zekânın gelişimine ihtiyaç var. Çünkü işe alımlarda hangi üniversite mezunu olduğun ya da aldığın katılım sertifikası değil, bakış açın, neyle ilgilendiğin, aile yapın, hayal gücün önceliklendiriliyor. Peki, bu nasıl gelişecek? Duygusal zekânın en büyük dostu ve aracı sanat. Hayatın en büyük gerçeklerinden bir tanesi olan sanatı merkeze koymazsanız o zaman kariyer dediğiniz o hikâyede pek çok öğrenci gibi hayal kırıklığına uğrayabilirsiniz.

Sarıyer'deki üniversitelerde kültür günleri düzenleyerek Türkiye'nin dört bir tarafından gençlere gelin deriz. Dört bir taraftan içerikler alırsız. Belki Elâzığ'da okuyan bir genç arkadaşımız harika fikrinin olduğunu söyler, atla gel deriz. Geldiği zaman burada sanatçılarıyla bir araya getiririz. Türkiye'de network olabilecek bir şeyi çok rahat bir şekilde sağlayabiliriz. Ona sevdiği beğendiği sanatçı ya da kurumsal firmanın genel müdürü ile şarkı söyletebiliriz veya prodüksiyonda kameranın arkasına geçmesini sağlayabiliriz. O genç kendi şehrine geri döndüğü zaman belki 500 öğrenciye edindiği tecrübeyi anlatır. Ondan sonra çocuklar böyle bir şey varmış diye heyecanlanıp hayatlarına sanatla ilgili kavramı ufak ufak sokmaya başlar ve bir değer yaratabiliriz.

“

Gençlere şunu söylüyorum siz kendi rakiplerinizden pozitif yönde ayrışabilmek için duygusal zekânın gelişimine ihtiyaç var. Çünkü artık işe alımlarda hangi üniversite mezunu olduğundan ya da katılan kariyer günlerindeki kâğıda basılmış yüzlerce katılım sertifikası değil, işe alan kişi senin bakış açını neyle ilgilendiğini, aile yapını, hayal gücünü başka şeyleri önceliklendirmeye başlıyor.

Meltem YÜCEL PİR

Sarıyer Belediyesi Meclis Üyesi

➤ Kültür - sanat aktivitelerinin ve merkezlerinin pandemi süreci ve sonrasında kullanılması sağlanmalıdır. Dijital mecralarda düzenlenen sanat etkinliklerinin çeşitlendirilmesi ve daha fazla kişiye ulaşması sağlanmalıdır. İnsanlar için önemli bir ihtiyaç alanı olan sanat etkinliklerinin böylece belirli periyotlarla gerçekleştirilmesi sağlanarak bu zor günlerde önemli bir görev yerine getirilmiş olacaktır.

Kültür - sanat faaliyetlerinin yaygınlaştırılması amacıyla; konser, müzik, müzik koroları, tiyatro, dans, resim, heykel, seramik, el sanatları, oyun atölyeleri, workshoplar düzenlenmelidir. Bu etkinliklerin daha geniş kitlelere ulaşması için 3 kategoriyi ele almak gerektiğini düşünüyorum: Çocuk, genç, yetişkin kategorileri. Bu alanların eğitiminde görev alacak kişilerin branşlarında liyakat sahibi olmaları önemlidir.

Tiyatro, bale, modern ve geleneksel dans, sahne sanatları ürünlerinin uyarlamaları ile müzik, görsel ve geleneksel sanatların ilçe bazında tanıtılması yaygınlaştırılmalı. Sanat ürün ve üretim faaliyetlerinde toplumun her kesiminin yararlanması için ilçe genelinde verimli ve etkili bir iletişim ortamı oluşturulmalıdır. Yerel sanatçılar başta olmak üzere bütün sanatçılar desteklenmelidir.

Konserler, şiir ve sohbet etkinlikleri mutlaka düzenlenmelidir. Sarıyer’de oturan ünlülerle sohbetler yapılabilir ki ilçemiz bu anlamda zengin ilçelerden birisidir. Mesela benim oturduğum Uskumruköy’de birçok sanatçı yaşamaktadır. Vatandaşların da merak ettiği sorular ünlülere sorulabilir. Bu da ilgi çekici olacaktır.

Teşvik amacıyla tiyatro, bale, dans, sahne sanatları ile müzik ve benzeri alanlara yeni ve nitelikli eserler kazandırmak amacıyla yarışmalar düzenlenmeli ya da destek verilmelidir.

İlçe geneli proje başvuruları doğrultusunda bedelsiz ve geçici olarak salon ve sahne tahsis edilebilir. Sanatsal üretim ve sunum sürecine yönelik dekor, kostüm ve her türlü teknik ekipman sistemleri sağlamak suretiyle projeler desteklenmelidir.

Online yapılacak kurslarda da 3 kategoride çocuk, genç ve yetişkin olmak üzere eserler sunulabilir. Çocuklar pedagojik anlamda uygun etkinliklere katılım sağlayabilir.

Pandemi nedeniyle ara verilen kurs, seminer ve sergi çalışmalarına devam edilmelidir. Dijital ortamda önceden belirlenen ve duyurulan saatlerde sosyal ile görsel medya hesapları üzerinden yapılabilir.

Vatandaşların ürettiği ürünlerin tanıtımı yapılarak sosyal medya üzerinden yayınlanabilir.

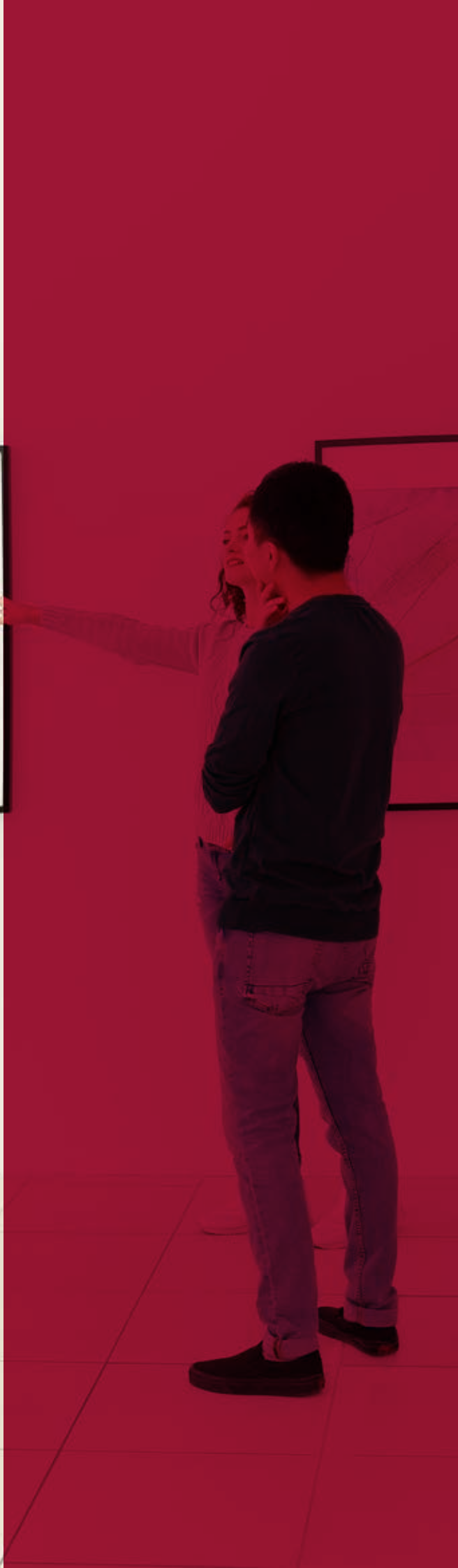
Pandemi bittikten sonra da kalabalık ortamlara girişlerin bir süre daha kolay olmayacağını da düşünürsek, kültür ve sanat aktivitelerine önem vermek zorundayız. Sarıyer Belediyesi olarak bu konunun farkındayız ve hazırlıklarımızı tüm ihtinallere göre yapıyoruz.

Sanat ürün ve üretim faaliyetlerinde toplumun her kesiminin yararlanması için ilçe genelinde verimli ve etkili bir iletişim ortamı oluşturulmalıdır. Yerel sanatçılar başta olmak üzere bütün sanatçılar desteklenmelidir.

**Kurs, Sergi,
Atölye,
Festival vb.
Etkinliklerin
Yaygınlaştırılması
Çalıştayı**
Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
Kültür – Sanat odak konusu altında “**Kurs, Sergi,
Atölye ve Festival vb. Etkinliklerin Yaygınlaştırılması**”
çalıştayları **17 Mart 2021** tarihinde
10.30 ve 14.00’te çevrimiçi platformda
iki oturumda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Yağmur KÖMÜR**

> **Burcu ÖZKAÇAR**

Sakıp Sabancı Müzesi, Etkinlikler ve Öğrenme Programları Sorumlusu

> **ÜLKER UNCU**

Boğaziçi Gösteri Sanatları Organizasyon Şirketi, Organizasyon
Direktörü

> **Alper EYÜBOĞLU**

UNIQ EXPO, Kurucu

> **Gül Ayşe EKEN**

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Turizm Müdürlüğü & Kültürel
Etkinlikler Müdürlüğü, Turizm Müdürü & Kültürel Etkinlikler Müdür V.

> **İsmail ÇELİK**

Sarıyer Belediyesi Gösteri Sanatları Topluluğu, Genel Sanat
Yönetmeni

> **Ezgi ÖZ**

Kültür Politikaları Çalışmacısı

> **Elif HACIARİFOĞLU**

Vadistanbul, Pazarlama Uzmanı

ÖZET

- 1 > Sanat, Türkiye genelinde ve Sarıyer’de erişilebilir değil. Bunlar; coğrafi, mekân, finansal, sosyokültürel, zaman olarak parametrelere bağlı.**
- 2 > Sanat, belli bir çerçeve içine alınmış Türkiye’de. Belirli bir kesime hitap ediyor. Bunların değişmesi için sanatın eğitici, öğretici ve aslında eğlenceli de olması gerek.**
- 3 > Sanatın özellikle çocuklar için sıkıcı olmaması, eğlenceli ve eğitici olması gerekiyor. Sanatın prestijli olmasının yanı sıra tabana yayılması kaçınılmaz.**
- 4 > Kültür sanatın her kitleye ulaşılabilir olması sağlanmalı. Gelir düzeyi farklı da olsa herkesin ulaşabiliyor olması, teknoloji kullanmayanları da bu işin içine çekebiliyor olunması lazım.**
- 5 > Boğaz hattı sanat dolu ama lokasyon olarak uzak kalma ve ulaşım sorunu doğuruyor.**
- 6 > Mekân ve etkinlikleri birlikte düşünmek gerekir. Örnek olarak Sabancı Müzesinde gerçekleşen konserler. Yapılan etkinlikle mekân tanıtma amacı da taşınmalı.**
- 7 > Gençlerin enstrüman ya da halk dansları eğitimlerinin dışında farklı ihtiyaç ve istekleri var. Dijital müziğe meraklılar ve bunun eğitimini alabilirler. Yurt dışındaki eğitimler alınarak Türkiye’de uygulanabilir.**
- 8 > Sarıyer’in festival yapılabilecek ormanlık alanları büyük fırsat. Değerlendirilmesi gerekiyor.**

- 9 > Sanat eğitimi verilen üniversitelerindeki öğrencilere de staj ve dil desteği vermek gerekiyor.**
- 10 > Sergi alanlarında liselilere hitap etmek isteniyorsa, teknolojiyi kullanmak gerekiyor.**
- 11 > İnsanlar, kurs ya da etkinliğe ücret vererek gittikleri zaman ya da oraya belirli bedel ödedikleri taktirde daha kıymet veriyorlar.**
- 12 > Sadece resmî kurumlar, resmî kültür merkezleri ya da resmî mekanlar yerine ilçe içerisinde olan özel sektör, özel teşebbüslerin de değerlendirilmesi, kamu - özel sektör iş birliğinin bir arada yürütülmesi, birlikte belirli bütçelerle bunun hayata geçirilmesi gerekiyor.**
- 13 > Açık havada ya da kapalı mekanlarda yapılan etkinliklerin çekimleri yapılarak canlı ya da banttın şekilde çevrim içi ortamda yayınlanarak daha fazla insana ulaşması sağlanmalıdır.**
- 14 > Mahallelerde yaşayan kişilere özel, onlara yönelik etkinlik organizasyonu yapmak da göz önünde bulundurulmalı.**
- 15 > Bir etkinliği anlık, sadece o yıl için yapmak yerine sürekli kılmak, festival haline getirmek gerekiyor. Sarıyer lezzetleri festivali yok. Bu gibi festivaller düzenlenebilir.**
- 16 > Sarıyer’in değerlerini tüm Türkiye’ye tanıtılmalı. Örneğin Telli Baba Türbesi’ni herkes bilir. Türkiye’nin her tarafında insanların da gelmesi sağlanmalıdır.**

Burcu ÖZKAÇAR

Sakıp Sabancı Müzesi, Etkinlikler ve Öğrenme Sorumlusu

➤ Müzede; çocuk ve yetişkin etkinlikleri ve öğrenme programları, ile farklı etkinlikler düzenliyoruz.

Profil olarak baktığımızda hedef kitlemizde bir kopukluk oluyor. Çocuk kitlesini çok rahat yakalayabiliyoruz. Yetişkinleri de çok rahat müzelerde görebiliyoruz. Lise dönemi ve üniversitelileri ise profil olarak müzelerde göremiyoruz. Müzeler o profili kaybetmiş yerler olarak karşımıza çıkıyor.

“Genç Kurulu” kurduk. Böylelikle müzede genç olarak kalabilmelerinin orada uzun süre vakit geçirebilmelerinin alt faktörlerini bizden doğrudan talep edebilir duruma geldiler.

Lokasyon bazlı uzaklaşma olabiliyor. Civardan gelen insanlar var ama Sakıp Sabancı Müzesi önemli bir sergi getirdiğinde dahi lokasyon olarak uzakta olmak İstanbul’un geneline baktığımız zaman caydırıcı bir neden olabiliyor.

Borusan Contemporary, Sadberk Hanım var. O hat aslında sanat dolu ama bir şekilde ötede bir yer gibi kalıyor.

Pandemi sebebiyle bütün çocuk etkinlikleri ile yetişkin eğitimlerini dijitale taşıdık. Kalıcı olabilecek değişim oldu. Lokasyondan bağımsız olarak daha ulaşılabilir olduk.

Kültür sanatın her kitleye ulaşılabilir olması sağlanmalı. Farklı alım güçleri için farklı yapabilirlik kapasiteleri ve dezavantajlı kesim için sosyal sorumluluk projeleri çok önemli.

Belediye iş birliğiyle çalışmalar artmalı. İşitme ve bedensel engellilerin erişimi için ayrı çaba sarf edilmeli. İşitme engelli bireylere ulaşım için işaret dili eğitimi veren bir merkez kurulabilir.

Okullardan müzeye ve sergiye ulaşım sorunları için belediye ile iş birliği etkili olabilir.

Kültür sanatın her kitleye ulaşılabilir olması sağlanmalı. Farklı alım güçleri için farklı yapabilirlik kapasiteleri ve dezavantajlı kesim için sosyal sorumluluk projeleri çok önemli.

Mekân ve etkinlikleri birlikte düşünmek gerekir. Örneğin, Sabancı Müzesi’nde gerçekleşen konserler ya da oyunlar, müzenin klasik takipçilerinin dışına çıkılmasını sağladığı gibi, konserlerin ya da oyunların izleyicisini de çeşitlendirebiliyor.

➤ Belediyeler, konserler ve sanatsal etkinlikleri izleyicilere taşıyor ve bazı kurslar düzenliyor. Genelde sanatsal alandaki hizmetler bu yönde oluyor. Bunun yanında sanatla uğraşan kişilere alt yapı sağlamak, dans, müzik, resim stüdyolarını, prova salonlarını sağlamak da belediyelerin hizmet hedefleri arasına alınabilir.

Sanatçıların birbirlerinin çalışmasından haberdar olabilecekleri mekanlara ciddi ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Yine çeşitli sanatsal alanlarda yetkin sanatçıların atölyeleri gençlerle buluşturulabilir. Yani kursların ötesine geçip daha üst düzeyde eğitimleri de destekleyebilir belediyeler. Sanatçıların aynı zamanda gençlerle atölye ve çalışma yapmalarına olanak sağlayabilir.

Sarıyer çok farklı kültürel arka planlardan gelen mahalle sakinlerinin yerleştiği bir bölge. Bölgenin çok kültürlülüğünü gözeterek ve geliştirecek festival içerikleri geliştirmek güzel olacaktır diye düşünüyorum. Yine var olan festivaller çok kültürlülük çerçevesiyle tekrar gözden geçirilebilir.

Mekân ve etkinlikleri birlikte düşünmek gerekir. Örneğin, Sabancı Müzesi’nde gerçekleşen konserler ya da oyunlar, müzenin klasik takipçilerinin dışına çıkılmasını sağladığı gibi, konserlerin ya da oyunların izleyicisini de çeşitlendirebiliyor.

Ülker UNCÜ

Boğaziçi Gösteri Sanatları Organizasyon Şirketi, Organizasyon Direktörü

Sarıyer’in avantajı çok. Festival yapılabilecek ormanlık alanları var ama bunların yanı sıra sınırları dahilindeki kültürel değer taşıyan mekanların bahçelerine dağıtılmış etkinliklerle, bu mekanlar çok daha aktif kullanılır hale gelebilir. Örneğin, çalıştayın başında kütüphanelere erişim ve kullanımın artırılmasını hedeflediğinizi söylediniz.

Yurt dışında kütüphanelerde yapılan piyano konserlerinin mahalle sakinlerinin ilgisini çektiğine tanık oldum. Bursa Nilüfer Belediyesi de bu tür etkinlikler yapıyor, güzel bir örnek oluşturuyor.

Alper EYÜBOĞLU

UNIQ EXPO, Kurucu

➤ Sanat, Türkiye genelinde ve Sarıyer’de erişilebilir değil. Bunlar; coğrafı, mekân, finansal, sosyokültürel, zaman olarak parametrelere bağlı. Aynı zamanda İstanbul dışındaki sanatçılar da İstanbullu sanatseverlere ulaşamıyor.

Sanatseverler, İstanbul, İzmir ve Ankara’da sanat eseri barındıran mekânların konseptlerinin genel sanatseverlere uygun olmadığını görüşünde. Sanat belli bir çerçeve içine alınmış Türkiye’de ve belirli bir kesime hitap ediyor. Bunların değişmesi için sanatın eğitici, öğretici ve eğlenceli de olması gerek.

Sanatın çocuklar için sıkıcı olmaması gerekiyor. Eğlenceli ve eğitici olması şart. Sanatın prestijli olması yanında tabana yayılması gerekiyor.

Resim dışındaki disiplinlerde sanatçılar çok zorlanıyorlar, sanatseverlerin ilgisini çekmiyor.

Sosyo - ekonomik olarak Türkiye’de etkinliklere ayrılan bütçe çok küçük.

Modern Türk İslam Sanatı Türkiye’de ilgi görmüyor. Modern Türk İslam Sanatı’nın geliştirilmesi için sanatçılar, destek verilmesini istiyorlar. Pazarın büyütülmesi gerekli.

Sanat eğitimi verilen üniversitelerdeki öğrencilere de staj ve dil desteği vermek gerekiyor.

“

Sanatın çocuklar için sıkıcı değil, eğlenceli ve eğitici olması gerekiyor. Sanatın prestijli olmasının yanında tabana yayılması gerekiyor.

Sarıyer’de büyük bir mekân olmalı. İçinde Kütüphane, küçük bir restoran, kafe, etkinlik ve sergi alanı olmalı.

Restorasyon yapılarak yeni mekânlar kazandırılmalı.

Sergi alanlarında liselilere hitap etmek istiyorsanız, teknolojiyi kullanmanız gerekiyor. Instagram fotoğraf köşesi koyabilirsiniz. Çocuklar için deneyimleme köşesi oluşturabilirsiniz çünkü çocukların hep bir şeye dokunmak isterler.

“

Sanat belli bir çerçeve içine alınmış Türkiye’de ve belirli bir kesime hitap ediyor. Bunların değişmesi için sanatın eğitici, öğretici ve eğlenceli de olması gerek.

Elif HACIARİFOĞLU

Vadistanbul,
Pazarlama Uzmanı

➤ Vadistanbul olarak etkinliklere ev sahipliği yapıyoruz. İş birliklerinin geliştirilmesi gerekiyor. Bu şekilde farklı kitlelere, kendilerine uygun etkinlikler üretebiliriz.

Gül Ayşe EKEN

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Turizm Müdürlüğü & Kültürel Etkinlikler Müdürlüğü - Turizm Müdürü & Kültürel Etkinlikler Müdür V.

➤ İstanbul Büyükşehir Belediyesi kültür sanat alanında çok zor durumda kalmış olan sektör temsilcilerine destek sağladı. Pandemi nedeniyle bahar ayında “Sokakta sanat var” etkinlikleri düzenlendi. Mini konser, masal dinletisi vb. açık hava etkinlikleri yapıldı. Sahne sanatını şehrin her yerine yaymaya çalışıyoruz. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak 15 tane kültür merkezi var. Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonu prestijli bir mekân onun haricindeki diğer kültür merkezleri, tam kültür merkezi fonksiyonu almış değiller. Bu mekanlar atölye, kurs vb. dallarda hizmet vermek üzere planlanmış fakat bunların yer seçimi çok doğru değil. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak tüm etkinliklerimiz ücretsiz olarak tasarlanıyor. Bu ücretsiz etkinlikler bazı yerlerde çok fazla talep görürken, bazı yerlerde çok az talep görebiliyor. İstanbul Büyükşehir Belediyesi olarak mahalle evi projelerimiz var. Eski halk eğitim merkezleri gibi faaliyet gösteriyorlar. Gençler o kadar dijitalle odaklanmış durumdadır ki her şeyi telefon, tablet-İpad üzerinden hallediyorlar. İnsanlar, kurs ya da etkinliğe ücret vererek gittikleri zaman ya da oraya belirli bedel ödedikleri zaman ona daha kıymet veriyorlar. Halka, belediyenin onların gelişimine yönelik olarak ne gibi etkinlikler düzenlediğini, neler verdiğini, neler yapmayı planladığını belki daha iyi anlatmamız gerekiyor. Yapılacak olan etkinliklerin, festivallerin, düzenlenecek organizasyonların belirli bir

“

Nitelikli festival - etkinlik için; ilçeye belirli bir kimlik kazandıracak, ilçeye bütünleşmiş ve geleneksel hale gelecek olan organizasyonlara ağırlık verilmesi şart.

nitelikte olması gerekli. Duyuruların herkese ulaşması gerekiyor. Platform kurulmalı. Sadece resmî kurumlar, resmî kültür merkezleri ya da resmî mekanlar yerine ilçe içerisinde olan özel sektör ve özel teşebbüslerin de değerlendirilmesi, kamu - özel sektör iş birliğinin bir arada yürütülmesi, birlikte belirli bütçelerle etkinliklerin hayata geçirilmesi gerekiyor. Nitelikli festival - etkinlik için; ilçeye belirli bir kimlik kazandıracak, ilçeye bütünleşmiş ve geleneksel hale gelecek olan organizasyonlara ağırlık verilmesi şart. Gelenekselleştirilebilecek, her yıl kendisini yenileyebilecek, aynı zamanda dünya ölçeğinde diğer Avrupa şehirlerinde olanları da takip ederek yeni bir format geliştirmesi gerekli. Açık hava ya da kapalı mekanlarda yapılan etkinliklerin, canlı ya da banttan çekimleri yapılarak çevrim içi ortamda daha fazla insana ulaşması sağlanmalıdır. Çocuklara ve gençlere yönelik yapılacak olan etkinlikler artırılmalı. Kurs ve benzeri atölye çalışmaları içinde dünyada neler yapılıyor bakılarak çocuklara yönelik workshoplar, atölyeler vs. geliştirilmelidir. Mahallelerde yaşayan kişilere özel, onlara yönelik etkinlik organizasyonu yapmakta oralar için daha doğru çözüm olacak. X mahalle için bir etkinlik planlanırken, y mahallesi için başka bir organizasyon planlanmalı. İlçe, mahalle bazlı çalışırsa daha verimli olacaktır.

İsmail ÇELİK

Sarıyer Belediyesi Gösteri Sanatları Topluluğu,
Genel Sanat Yönetmeni

Sarıyer'in değerlerini tüm Türkiye'ye tanıtılmalı. Örneğin Telli Baba Türbesini herkes bilir. Türkiye'nin her tarafında insanlar bilir gelir. Böyle değerlerimizi bir şekilde süsleyerek çok daha tüm sadece Sarıyer özelinde değil, Türkiye genelinde tanıtılmalı.

➤ Sarıyer'de yaşayan nüfusun çok farklı katmanlardan meydana gelmesinden dolayı 23 Nisan şenliklerine Sarıyerli çocukları ve halkı katmakta zorlanıyoruz.

Sosyal tesis anlamında, daha doğrusu yerleşim anlamında Sarıyer kadar festivallere uygun yapısı olan başka ilçe yok.

Antalya, Mersin, Erzurum'dan, Edirne'ye birçok festivale yeri var. Sarıyer konum olarak çok farklı. Kara ile denizini birlikte daha aktif kullanmak gerekiyor. Organizasyonun bir parçası olarak halkı etkinliğe katmak gerekiyor.

Etkinlikler tüm yıl içerisinde planlı bir şekilde düzenlenmeli. Organizasyonları yapacak grubu, daha doğrusu görevlendirilecek grubu iyi tespit edip o şekilde yönlendirmek gerekiyor. Aksi halde siz bir organizasyonu yapmış olmak için yerine getirmiş olursunuz, amaca ulaşmaz, belirli bir kitlede kalır.

Şenlik düşünün ki 3 ay boyunca devam ediyor. Bunun içerisinde resim var, heykel de var. Aşağı yukarı 25-30 tane ayrı ayrı branş için ayrı ayrı günleri belirlenmiş. O günlerde insanlar gidip o aktivitelere katılıyorlar.

Tanıtım son derece önemli. Sosyal medyanın etkin bir şekilde kullanılması gerekiyor.

Halktan kopuk hiçbir organizasyon amacına ulaşmaz. Kilyos'ta bir organizasyon yapıyorsanız, Kilyos'taki vatandaşları her yönüyle

organizasyonun içine çekmek lazım.

Hiçbir organizasyon kısa vadeli düşünülmemeli. Uzun vadeli düşünmeli ve üstüne koyarak geliştirilmeli. Bir anda değil yavaş yavaş koyarak geliştirilmeli. Birçok etkinliği bir arada toplamalıdır.

Sarıyer'de açık hava organizasyonunun yapılabileceği yer olmalı.

Sarıyer'in değerleri tüm Türkiye'ye tanıtılmalı. Örneğin Telli Baba Türbesi'ni herkes bilir, Türkiye'nin her tarafında insanlar gelir. Böyle değerlerimizi süsleyerek çok daha fazla tanıtılmalıyız.

Çocukları etkinliğe katmak için; onlara aktivitenin içerisinde belirli görevler verip, etkinliğe çekebiliriz.

Balıkçılık, börekçilik, balcılık ve el sanatlarını tanıtılmalı, Türkiye genelinde tanınan insanların organizasyonların içine katarak tanıtım desteklenmelidir.

Kurslar amacına uygun şekilde açılmalı. Üretime yönelik yerel amaçlı kurslar açılmalı. Mutlaka açılan kursların üretime dönüştürülmesi noktasında belediye aktif görev almalıdır.

Ezgi Öz

Kültür Politikaları Çalışmacısı

Etkinliklere katılımı artırmak için ücretsiz yapmak yerine, rezervasyon almak ve çok sembolik bir ücret koymak gibi farklı metotlar denenebilir.

> Sarıyer’de yıllardır gerçekleşen Edebiyat Günleri, Çevre ve Sanat Festivali gibi çok paydaşlı buluşmaların daha çok Sarıyerliye, İstanbulluya ulaştığını düşünüyorum. İlgili uzmanlar, sivil toplum kuruluşları, yurttaşların dahil edildiği organizasyonlar daha çok insana ulaşıyor.

Diğer kültür sanat etkinliklerinin de daha katılımcı bir metotla düzenlenmesinin araçları geliştirilebilir. Etkinlik, organizasyon duyuruları için iletişim kanallarını artırmak, o kanallardan hatırlatma yapmak, web sitesi, sosyal medya daha aktif kullanılabilir.

Sarıyer’de demografik yapı olarak birbirinden oldukça farklı mahalleler var ve mahalleler birbirine uzak konumlanmış durumda. Mahalleler içinde farklı içeriklere ihtiyaçlar var. Hem mahallelerin birbiriyle olan ilişkisini geliştirmek hem de her mahalleye özgü içerik ve çalışmalar yapmak önemli.

Kültür merkezi, kurslar, atölyeler çok. Fakat karar vericileri belediye ve tüketici. Burada aslında birlikte düşünecek, birlikte üretecek, birlikte geliştirecek bir alan yok. Hem kent politikası geliştirmek hem de Sarıyer’in kültürüne dair daha uzun vadeli planlamalar yapabilmek için birlikte düşünülebilecek, üretilebilecek alanlar yaratılmalı. Buna uygun bir mekânı tahsis etmek önemli. Mahallelerin, yurttaşların birbirinden ayrı ihtiyaçlarının tespiti ve yerele özgü çözümler geliştirmek için karşılıklı bir ilişki kurmanın araçları geliştirilmeli.

Kültür sanat etkinliklerini sadece Kültür

Müdürlüğünün sorumluluğu olmaktan çıkarılıp yurttaşların, sivil toplum temsilcilerinin, bu alanda hizmet verenlerin ve üniversitelerin de dahil olduğu bağımsız bir kurul kurulabilir. Kısa ve orta vadeli yani sadece 5 senelik seçim dönemine dair değil, uzun vadeli katılımcı kültürel planlama yapılması, yapılan çalışmaların daha fazla sahiplenilmesine ve yaygınlaşmasına da ivme kazandıracaktır.

Bir Sarıyerli olarak; Sarıyer’in değerleri ve kültürel hafızasına dair çalışmalar yapmanın önemli olduğunu düşünüyorum. Bir örnek olarak Denizkızı Eftalya, Büyükdere’den Boğaziçi’ne yankılanan, kulaktan kulağa yayılan bir müzik hikâyesi. Denizkızı Eftalya’nın hikayesi Büyükdere’nin, Sarıyer’in, Boğaziçi’nin, İstanbul’un hikayesi. Bu hikayeleri sonraki kuşaklara aktarmanın yollarını geliştirmek yerelde olduğu kadar İstanbul’un kültürel hafızasına dair önem taşıyor.

Başka bir örnek olarak; Tarihi Topçu Karakolu. 1911 yılında inşa edilen yapı, yıllardır kendi haline bırakılmış, şimdilerde harabe halinde. O yapının başına ne geldiği ve geleceği kültürel hafızamıza dair neler söylüyor? Geçmişle, hafızasıyla, mahalle ile kurduğu ilişkiyle başka bir gelecek mümkün mü? Bu yapı Sarıyer’in bir değeri, kültürel hafızası. Kültür merkezi olabilecek ve birlikte üretilebilecek bir mekân.

Sarıyer’de kültürel bir haritalandırma çalışması yapılabilir. Sadece belediye yönetimindeki mekânları, parkları, kültür merkezleri, tiyatro salonlarını değil, özel sektör, sivil toplum ve akademinin de olduğu tüm yerler ve değerler; somut olmayan kültürel mirası da kapsayan katılımcı bir çalışma yapılabilir. Yereli tanımak, tanıtmak için bu çalışmalar çevrimiçi bir mecraya taşınabilir, mahallelilerle birlikte tasarlanabilir.

Bugün bizimle paylaştığınız verileri tüm Sarıyerli ve dolayısıyla İstanbullu ile paylaşmanın da önemli olduğunu düşünüyorum.

Kültür Turizmi alıştayı I Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
Kültür – Sanat odak konusu altında
“Kültür Turizmi” çalıştayı
18 Mart 2021 tarihinde 10.30’da
çevrimiçi platformda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Yağmur KÖMÜR**

> **Bahattin YÜCEL**

Eski Kültür ve Turizm Bakanı

> **Cana TÜRKER**

Beşiktaş Belediyesi - KUDEB Birimi

> **Ahmet Onur ALTUN**

Çevre Ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL),
Anadolu Araştırmaları Koordinatörü

> **Hayrettin DERELİ**

Sarıyer Belediyesi Meclis Üyesi

> **Kazım ŞAHBUDAK**

Fotoğraf Sanatçısı

> **Abdülkadir BİLGE**

Belgrad Ormanı Koruma Gönüllüleri Derneği Başkanı, Kent Konseyi
Çalışma Üyesi

ÖZET

- 1> Sarıyer ilgi çekici bir merkez olmasına karşılık, gününbirlik oluşan yoğun talep doğru konumlandırılmıyor.**
- 2> Rumeli Feneri geçmişteki yapısından uzak, hak ettiğinden daha geride. Çevresinde üniversite ve nitelikli yerleşim var. Bölgenin geliştirilmesi, balıkçı köyünün günümüz teknolojisiyle desteklenmesi gerekiyor.**
- 3> Sarıyer'e gidiş - gelişi kolaylaştıracak deniz ulaşımının artırılması daha fazla ziyaretçi almasını sağlayacaktır.**
- 4> Sosyal medyada "Sarıyer'e gel" içerikli -ana fikri öyle olacak - bir kampanya yapılabilir. Kültürel öğeler bu yönde tanıtılabilir.**
- 5> Hacıosman Metro İstasyonu ile Sarıyer Merkez arasında bir shuttle servis araç trafiğini ve otopark problemini azaltabilir.**
- 6> Sarıyer Merkez'in yeniden elden geçirilmesi gerekiyor. Yayaya daha çok hitap eden bir yenileme çalışması bölgeyi hareketlendirecektir.**
- 7> Sarıyer kültür salonlarının ilçe dışı festival vb. oyunlara açılması gerekiyor. İlçe dışından da insanların gelmesi sağlanmalıdır.**
- 8> Envanter çalışması yapılmalı ve yapılırken de kategori edilmelidir. Böylelikle bir takım tematik şeyler oluşturulabilir. Örneğin çeşmeler,**

Osmanlı dönemi yapıları, Cumhuriyet dönemi yapıları gibi.

9> Mahalle ölçeklerinden başlayarak insanların bulundukları bölgede neler olduğunu görmeleri sağlanmalıdır. Bulundukları noktalarda hangi tarihi eserler veya yerler var bunu sunabilmek gerekiyor.

10> Mahalle bazlı ve kültürel öğeleri öne çıkaracak etkinlikler farkındalık için önemli olacaktır.

11> Sarıyer'in çok çeşitli tarihi yapıları var fakat tanıtım sorunu mevcut. Balat semti evleri ile ünlü olmasına rağmen Sarıyer bu alanda Balat'tan daha fazla görsel güzelliği olan tarihi eve sahip.

12> Kuş gözlemeyi ve seyir göçü izleme etkinliğin yeterince tanıtılmadığı ortadadır. Dünya açısından önemli olan bu etkinliğin daha fazla desteklenmesi ve tanıtılması gerekiyor.

13> Hafta sonları, cumartesi ve pazar günleri turizme özgü vapur seferleri konuyor. Cumartesi günü kondu. Pazar günleri de konması daha iyi olacaktır.

14> Kent konseyi ve sivil toplum kuruluşları ile ortak hareket edilmeli, birlikte çalışmalar yapılmalıdır.

Ahmet Onur ALTUN

Çevre Ve Kültür Değerlerini Koruma ve Tanıtma Vakfı (ÇEKÜL), Anadolu Araştırmaları Koordinatörü

> Özellikle mahalle aralarında, sokak dokusunda yer alan sivil mimari yapıların ortaya çıkarılması, bilinmesi gerekiyor. Çoğu insan mahallesindeki tarihi yapıları bilmiyor.

Envanter çalışması yapılırken hepsi kategori edilecektir. İçerisinde belki birtakım tematik şeyler oluşturulabilir. Örneğin çeşmeler, Osmanlı dönemi yapıları, Cumhuriyet dönemi yapıları gibi. Belirli temalar içerisinde belirlenirse eğer, çok büyük bir turistik gezi rotaları değil ama mahalle içerisinde ufak rotalar oluşturulabilir.

Bir yerde otobüsten inildiği zaman yürüme mesafesinde görülebilecek yapıları kapsayan veya o bölgedeki eserleri anlatan bilgilendirme çalışmaları hazırlanarak kullanılabilir. Rumeli Hisarı'nda var ama bahsettiğim biraz daha mahalle ölçeğinde olmasıdır. Burada şu eserler var gezebilirsiniz gibi.

Yürüyüş yolları, meydanlar ve toplanma alanlarında olabilir bu çalışmalar. Tarihi anıtsal eserlerin etrafında da olabilir. Buraya gelmişken yakın bölgelerde şu eserler de var görebilirsiniz gibi bilgilendirmeler yapılabilir diye düşünüyorum.

Bu eserlerin ve yapıların, kültür mirasının korunması için de aidiyet duygusu çok önemli. İstanbul ve Sarıyer ölçeğinde bir aidiyet oluşturmakta ancak mahalle ölçeğinde başlayabiliyor.

Mahalle içinde ufak etkinlikler yapılabilir. Eserlerin, mahalledeki tarihi dokunun mahalle sakinleriyle birlikte tanıtılması çok daha değerli olacaktır. Bilgilendirme toplantıları yapılarak bu süre içinde muhtarlıklar vs. ile görüşülebilir.

Gönüllü desteği kıymetli. Yeni mezunlar gönüllülük esası ile çalışmaya destek olabilirler.

Bahattin YÜCEL

Eski Kültür ve Turizm Bakanı

> Sarıyer, İstanbul sınırları içerisinde çok önemli bir çekim merkezidir. Özellikle boğaz kültürü, yeme - içme kültürü ve ziyaret edilebilecek nitelikte olan müzeleri, kaleleri ile üniversiteleri bulunması Sarıyer'i çekici hale getiriyor.

Hafta sonları havalar düzeldiği zaman Sarıyer sınırları içerisinde bulunan ormanlara olan hücum sorunlardan bir tanesi. Aslında bu bir tür taarruz gibi oluyor. Gününbirlik doğayı görmek amacıyla gelen ziyaretçilere dönük birtakım önlemler alınabilir.

Genelde çöp toplama alışkanlığı yoktur. Halkımız kullanır, orada bırakır. Ondan sonra neden böyle diye yakınırsınız ki bu noktada çöp sorununu da vurgulamak gerekir.

Rumeli Feneri hak ettiğinden daha geride, geçmişteki canlılığı daha farklıydı. Şimdi çevrede üniversite var. Çok nitelikli yerleşim var. Özellikle Kilyos tarafına doğru ciddi bir yerleşim oluştu. Orada oturanların da aslında sürekli gelip gidebilecekleri bir etkinlik merkezi haline dönüşebilir. Rumeli Feneri balıkçı köyü ama onu günümüz teknolojisiyle desteklemek gerekiyor. Rumeli Feneri'ndeki deniz kuvvetlerine ait alanda çevre düzenlemesi yapılmalıdır. Ayrıca plaj bölgelerine atılan çöp atımı burada da söz konusu.

Karadeniz'de, İstanbul'un en uzun plajı olan eski Turban'ın olduğu alan için düzenleme

yapılabilir. Orası çok ciddi bir talep alıyor ama talebi karşılayacak altyapısı yok. Sarıyer Belediyesinin bir örgütlenme yapması lazım.

Sarıyer Belediyesinin ilçe kültürüne ya da kültür turizmine dolaylı katkısı olmalı. Sarıyer'de en fazla çekim yaratan konuları başlıklar halinde sıralayarak onları düzenlemeye, uluslararası standartlara göre kendi ayakları üzerinde durarak, sürdürülebilir bir işletme haline gelmesini sağlayacak destekleri sunabilir. Buradan şunu kastediyorum, özellikle yeme içme mekânlarının yani Sarıyer Börekçisi, Sarıyer Muhallebicisi gibi yerlerin tarihsel önemleri var. Onun kabul edilebilir biçimde uluslararası standartlara göre her gün üretilmesi ve tüketiciye yani son kullanıcıya iletilmesi ile ilgili bir düzenlemeyi Sarıyer Belediye standartları bağlamında çözümlenebilir.

Bunun dışında balık lokantaları var çok önemli. Son dönemde alkol kontrolü yüzünden bir bezdirme politikası izledi. Alkol içilmesini, tüketilmesinin savunacak, bununla ilgili kampanya yapacak durumda değiliz ama bu işletmelerin de belli standartlarda hizmet vermelerini sağlayacak ve onun Sarıyer Belediyesinin güvencesi altında olduğunu söyleyecek bir standart uygulaması olabilir.

Sarıyer'e gidiş gelişi kolaylaştıracak deniz ulaşımının da artırılmasını sağlayacak birtakım çalışmalar Sarıyer'in daha fazla ziyaretçi almasını sağlayacaktır. Deniz ulaşımının artırılması ilk başta çok önemli gibi görünmeyebilir. Fakat kültürle ilgili ulaşım, o kültürel varlıklara ulaşmanın, onları görmenin ve görüntülemenin, onlara dokunmanın en önemli etkenidir. Bence bu noktanın dikkate alınması gerekiyor.

Sarıyer'in mahalle bazındaki örgütlenme düzeyi, yaşayanların hayat standartlarını ve yaşam kalitesini yükseltmesi açısından da dolaylı olarak ilçenin kültürüne katkıda bulunacaktır. Çünkü bu aidiyet yaratacak alan kültür turizmi alanında yapı bakımından ziyaret edilmesini öne çıkartabilecek etkenlerdendir. Sonuçta Sarıyer'de genel ve günlük yaşamın standardı önemlidir ve insanlar buna göre gelmek isterler.

Metro istasyonuna Ayazağa ile Büyükdere iskelesi arasındaki bölgeye ring sefer

dâhil edilerek, Sarıyer'e tatil günlerinde etkinliklerden yararlanmak için gelenlerin güvenli ulaşım altyapısından yararlanabilmesi sağlanabilir. Bu arada sosyal medyada "Sarıyer'e gel" içerikli -ana fikri öyle olacak- bir kampanya yapılabilir. Şu kadar müzemiz var, hepsi Sarıyer'de gibi insanların aklında kalacak bir kampanya yapılabilir.

Sarıyer Merkez'e gelişlerin mümkün olduğunca toplu taşımadan yararlanabilecek şekilde yapılmasını sağlamak gerekiyor. Hacıosman Metro istasyonu ile Sarıyer arasında bir shuttle servis konabilir ve bunu Sarıyer belediyesi üstlenebilir, İETT de bunu destekleyebilir. Mesela bu ring servis haline döner.

Her yerde açık hava etkinlikleri yapılabilir. Pandemi nedeniyle bütün alışkanlıklar değişecek. Yani kapalı salon etkinlikleri niteliği değişecek. İnsanlar evlerinden çalışıyorlar. Büyük plaza yapıları da biraz boş kalacaktır. Alışveriş merkezlerine de talep eskisi kadar yoğunlaşmayacaktır. O yüzden Sarıyer'in doğasını öne çıkartacak ve bu özelliklere Sarıyer Belediyesinin güvencesiyle insanların ulaşabilecekleri gösterecek çalışmalar yapılmalı. Küçük ama çok etkili sosyal medya kampanyaları yapılabilir.

Sosyal medya etkinliğinden yararlanarak gelecek olan kitle aslında Sarıyer' in doğasını korumak anlamında daha duyarlıdır, böyle bir kampanya yapılabilir. Ormanları ancak insanlara tanıtarak, aralarındaki iletişimi güçlendirerek koruyabiliriz.

Vapur iskelelerine hem ulaşım da kullanılabilecek yapı hem de geçmiş hatırlatan eser gibi davranılabilir. Sarıyer'deki küçük el işleri, kadın el sanatlarını güçlenecek bir sürü çalışma var. Sergilenen ürünleri, belli yerlerde insanlar alırlar. Bildiğim kadarıyla 4-5 tane iskele var. O iskelelerde canlandırılabilir. Bence bu daha da farklı bir şey. Özellikle yaz aylarında deniz ulaşımının çok önemli olacağını düşünürsek çok faydalı olacaktır. Bununla ilgili bir takım kampanyalar, yönlendirici afişler, pankartlar kullanılabilir. Hatta gönüllüler olabilir. Sarıyer'de yaşayan gençlerden destek sağlanabilir. Sarıyer'i kullanmanın, Sarıyer'in kültürel ve doğal varlıklarını kullanmanın belli bir disiplin içerisinde olduğu vurgulanır.

Çöplerin toplanması ile ilgili sponsor bulunabilir, reklam karşılığı kendi tabelasını asarlar.

Tekne turu sayıları artırılabilir. Ücretli yapılabilir.

Sarıyer Belediyesinin ilçe kültürüne ya da kültür turizmine dolaylı katkısı olmalı. Sarıyer'de en fazla çekim yaratan konuları başlıklar halinde sıralayarak onları düzenlemeye, uluslararası standartlara göre kendi ayakları üzerinde durarak, sürdürülebilir bir işletme haline gelmesini sağlayacak destekleri sunabilir. Buradan şunu kastediyorum, özellikle yeme içme mekânlarının yani Sarıyer Börekçisi, Sarıyer Muhallebicisi gibi yerlerin tarihsel önemleri var. Onun kabul edilebilir biçimde uluslararası standartlara göre her gün üretilmesi ve tüketiciye yani son kullanıcıya iletilmesi ile ilgili bir düzenlemeyi Sarıyer Belediye standartları bağlamında çözümlenebilir.

Yalılar konusunda rehberlik hizmeti verilebilir.

Sarıyer'in şerifler yalısından, Sarıyer'e kadar çok güzel yalıları var. Tarihi geçmiş anlatılabilir.

Kadın emeği ile üretilen ürünlerin Sarıyer'de belli noktalara satılması sağlanabilir. Bu konuda gönüllü kuruluşlardan da yardım alınabilir. Sarıyer'de büyük bankalar var mesela bunlardan destek alınabilir. Sergi açılabilir. Sarıyer Belediyesi web sitesinde duyurulabilir.

Cansu TÜRKER

Beşiktaş Belediyesi – İmar ve Şehircilik Müdürlüğü –
KUDEB & Proje Tasdik Birimi Y.Mimar & İç Mimar

➤ Sarıyer'in, Kireçburnu Büyükdere Caddesi üzerinde Kültür varlığı değeri olan çok sayıda yapısı var. Daha iyi nasıl olabilir, nasıl daha fazla insan çekilebilir bunu iyi düşünmek lazım.

Örneğin Sarıyer meydanda, yeni çarşıya girerken sağ tarafta yer alan, Mehmet Akif Ersoy Parkı, ticari mekanlar, yeme-içme alanları var. Park bir birleşme noktası, Sarıyer'in başlangıcı ve herkesin geçtiği bir alan olması sebebiyle sahil şeridi ile kafelerin olduğu alanlardan Yusuf Ziya Öniş Stadyumuna kadarki alanın yeniden düzenlenerek daha çok insana hitap edebilir. Toplanma alanı olarak küçük de olsa en azından belirli bir insan yükünü kaldırabileceğini düşünüyorum. Bu alan çok fazla rüzgar alması sebebi yeniden düzenleme yapılırken bir çözüm üretilebilir.

Diğer taraftan Sarıyer Hamidiye Etfal Hastanesi'nin de bulunduğu bölgede trafik yoğunluğunu arttırdığını düşünüyorum. Sahile bu kadar yakın olan alanların hastane olarak kullanıldığını ben biraz eleştiriyorum. Ayrıca Çayırbaşı Stadyumu ile Bahçeköy Caddesi üzerinde yer alan binaların da çok fazla çarpık yapılaşması olduğu için cadde boyunca bir cephe çalışması ile yeniden düzenlenebilir. Dolayısıyla önünde ticari mekânlar olacağı için bir sokak çalışması önerebilirim.

İyi bir örnek var aslında Büyükdere'de ki Eski Büyükdere İskele'nin olduğu yer güzel ve örnek bir yenileme süreci gerçekleşti. Bunlar artırılabilir?

İskelenin içerisinde çiçekçilerin bulunduğu, oturacak kafe alanının olması, deniz ile olan mesafesi orada yaşayan veya yürüyüş yapan insanlar için dinlenme noktası haline alan yer oldu. Sarıyer İlçesinde bu tür mekanlar artırılabilir.

Genel olarak; sokaklara iyi bir makyaj yapılarak ve sosyal donatıları arttırılabilir. Bulduğumuz bu pandemi sürecinde tek kişilik banklar konularak sohpet köşeleri ve kitap okuma alanları oluşturulabilir. Sarıyer İlçesinde yer alan üniversitelerde okuyan mimar, peyzaj mimarı ve şehir plancısı olarak öğrenim gören öğrenciler ile birlikte projeler üretilebilir. Sarıyer yaşayan ünlülerin, sanatçıların, yıllardır burada esnafılık yapanların, doktorların katılımıyla ortak çalışmalar yapılabilir. Yüzü tanınan bilinen kişiler ile oluşturulan sosyal aktivitelerin zamanla katılım sayısını arttırabileceğini de düşünüyorum.

Abdülkadir BİLGE

Belgrad Ormanı Koruma Gönüllüleri Derneği
Başkanı, Kent Konseyi Çalışma Üyesi

> Gördüğümüz kadarıyla Sarıyer'in merkezinde bir şeyimiz yok. Bulvarımız yok. Bu bulvarın olması için birçok ön çalışma yaptık. Projeler hazırladık. Bu bulvarın Büyükdere'den başlayarak Çayırbaşı'na kadar hareket etmesi orada bir yapının oluşması gerekiyor.

Sarıyer'de kültür ve sanatın gelişmesinde, olgunlaşmasında ve planlamasında Kefeliköy'den başlayarak Büyükdere ağzının girişi arasındaki mesafe çok iyi değerlendirilmesi lazım. En önemli ve uygun yer orası. Bununla ilgili çok güzel çalışmalar yaptık, projelerimiz hazır.

Sarıyer Belediyesinin kültür ve sanat bakımından çok güzel çalışmaları var. Fakat bu çalışmalar maalesef kamuoyunda fazla duyulmuyor. Sarıyer Belediyesi olarak komple çalışmalar yapılırken sivil toplum örgütleriyle yan yana hareket etmesi ve kent konseyinin de içinde olmasını öneririz.

Sarıyer'in kültür yapısı ile birçok parametrenin bir araya gelerek hareket etmesi gerekiyor. Yani kültürü, sanatı ve doğayı, üçünü birleştirerek bir projenin hazırlanması gerekiyor.

Çayırbaşı Fidan Okulu için İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile çalışıyoruz. Orası için planlar hazırlanıyor. Yapılacak binalar içerisinde çocuklarımız ve gençlerimiz için beceri atölyelerinin kurulması söz konusu. Bununla ilgili çalışmalarımız devam ediyor.

Hafta sonları cumartesi ve pazar günleri turizme özgü vapur seferleri konuyor. Cumartesi günü kondu. Pazar günleri de

konulmasını istiyoruz. Pazar günleri içinde eğer bir çalışma yapılırsa her şeyden önce boğaz trafiği hafifleyecek.

Meydanın açılması ve onun altına büyük bir otopark yapılmasını belediye başkanımıza biz önerdik. Oradaki planlarda hazır. Bu planlar eğer gerçekleştirilirse dediğim gibi Büyükdere'den başlayarak Kefeliköyün ağzına kadar bir sanat merkezi de oluşabilir. Orada bulvar oluşturularak bu yapılabilir.

Sarıyer'deki bütün kültür varlıkları ortaya çıkartıldı. Onların hepsinin envanterleri yapıldı. Müşterek çalışılırsa daha süratli ve daha çabuk bir netice elde edilebilir. Bunun için şimdi sivil toplum örgütleriyle beraber çalışılmalı.

Boğaz seferleri ile ilgili Rumeli Hisarı'ndan başlayarak Rumeli Feneri'ne kadar inen bölgelerde hafta sonları ve hafta içleri rutin seferler yapılıyor. Burada karayolundan daha ziyade deniz yolunun tercih edilmesi iyi olur.

Bu duyumun ileriye doğru daha geniş 1 açısı içerisinde yapılabilmesi için sivil toplum örgütlerini muhakkak devreye girmesi gerekiyor. Hep beraber bütün düşüncelerin bir araya getirilerek belediyenin dışında bu işlere gönül vermiş bir ekibin kurulması lazım. Sarıyer Belediyesinin öncülüğünde hareket edilerek gönüllü ekibin çalışmaları devam ettirmesi gerekir. Kent konseylerine çok önem verilmeli.

Belgrad Ormanı ciddi baskı altında. Sarıyer'in en önemli simgelerinden birisi olan ormanın korunması için herkese sorumluluk düşüyor.

Hayrettin DERELİ

Sarıyer Belediye Meclis Üyesi

> Bilezikçi Çiftliği kültürel varlığımızdır. Orman Müdürlüğü ve üniversite ile görüşerek eseri daha geniş bir şekilde halka açmanın fayda olacağını düşünüyorum.

Kalelerimiz var. Kültür Bakanlığı'na ait. Mutlaka kalelere sahip çıkılması gerekiyor.

Bilmediğiniz hiçbir şeye sahip olamazsınız. Sarıyer'de 3 ya da 4 sene evvel program vardı. Muhtarların da katılımıyla Sarıyer'deki kültür varlıklarına geziler düzenleniyordu. Her hafta bir muhtarlık bünyesinde yapılan bu aktiviteler devam etmeli. Halk tarafından kültür varlıklarının bilinmesini sağlanmalı. Böylece sahip çıkmaları sağlanabilir çünkü bilinmeyen hiçbir şeye insanlar sahip çıkmazlar.

Son derece büyük salonlarımız var. Bu salonlarda şehrin başka tiyatro toplulukları, sanat toplulukları, konser grupları muhakkak sanatlarını icra etmeliler. Garanti Bankası gibi kurumların yaptığı caz festivallerinde salonlarımızdan da istifade edilmesini sağlamalıyız. Belediye onlara öncülük etmeli diye düşünüyorum. Hem katılımcıların çoğalması hem ilçemizin tanınması hem de salonların daha işlevsel hale gelmesi gerektiğine inanıyorum.

Kazım ŞAHBUDAK

Fotoğraf Sanatçısı

> Sarıyer'in tanıtılmasında bir takım sorunlar olduğunu düşünüyorum. Özellikle sivil mimari eserleri, çeşmeleri, kaleleri gibi eserleri çok fazla tanınmıyor. İstanbul genelinde balat semtindeki evler hep dikkat çekici bulunur ve herkes tarafından bilir. Oysa Sarıyer'de Balat' tan daha değerli ve önemli, görseli çok zengin evlerimiz, yalılarımız var fakat bunlar yeteri kadar bilinmiyor ve tanınmıyor.

Ulaşım da gerçekten sıkıntılar var. Metro Hacıosman'a kadar geliyor. Sahil şeridinde ulaşım da trafikte sorunlar yaşanıyor. Bunlar insanların Sarıyer'e gelmesi açısından sıkıntılar doğuruyor.

Hepimizin bildiği gibi Sarıyer, Osmanlı'dan günümüze bir balıkçı kasabası olarak bilinir ve balık ile deniz çok önemlidir. Bu durum günümüzde de öyle. İstanbul balığının yüzde 40'ının ilçeden çıktığı hep yazılıyor ve söyleniyor. Bu nedenle tematik park önermek istiyorum.

Sarıyer Belediyesinin gerçekleştirdiği fotoğraf yarışması kültür turizmine dönük önemli bir gelişme. Jüri üyesi olarak bulunduğum yarışmaya İstanbul dışından yaklaşık 18-20 civarında ilden katılım oldu. Oldukça ilgi gördü. Bu kültür turizminin tanıtılması açısından önemli bir etkinlik. Kültürel öğelerin tanıtılması ve kültürel olarak bir çekim merkezi olmasının sağlanması gerekiyor. Yeni birtakım faaliyetler, etkinlikler gerçekleştirilebilir, var olanların niteliği artırılabilir.

Örneğin kuş gözlem olayının Sarıyer'de gerçekleşmesi İstanbul ve ülkemiz için çok önemli. Fakat tanıtımının etkin bir şekilde yapılmadığını gözlemleyebiliyorum.

"Sanatçı atölyeleri" isminde bir proje önermek istiyorum. Sarıyer Belediyesi sınırları içinde yaşayan ya da İstanbul'un diğer ilçelerinde yaşayan sanatçıları bir araya getirerek (Ressamlar, edebiyatçılar, müzisyenler, tiyatro sanatçıları, fotoğrafçılar olabilir) bir sanat merkezinde sanatçı atölyeleri merkezi oluşturarak burada üretimlerini gerçekleştirilmeleri sağlanabilir. Bu şöyle bir fayda sağlayabilir. Özellikle pandemi döneminde sanatçılar çok büyük sıkıntılar yaşadılar. Mekânı olmayan, atölye kuramayan birçok sanatçımız var. Mekan sağlanmış olacak ve burası bir çekim merkezi olacaktır. Aynı zamanda burada üretimler teşvik edilerek ilköğretimden, liselerden ya da üniversitelerden öğrencilerin gelmesi sağlanarak canlı atölye çalışmaları da gerçekleştirilebilir. Sanatçıların yıl içinde ürettikleri ürünler yılsonu sergisiyle bütün İstanbul'a, Türkiye'ye tanıtılabilir ve burada aynı zamanda yeni bir saat fikrinin, bir sanat anlayışının doğması için de temeller atılmış olabilir. Sarıyer'deki gençlerimiz buraları ziyaret ederek sanatla, sanatçıyla tanışma olanağı bulabilirler. Bu açıdan önemli olacağını düşünüyorum.

Günübirlik turların İstanbul'a yönlendirilmesi ve İstanbul kültür turlarında Sarıyer'in bir çekim

merkezi haline getirilmesi gereklidir. Burada tur operatörleri ile görüşmeler yapılarak yani Sarıyer'in kültürel mirasın aktarılması ve günübirlik kültür turlarında Sarıyer'e de yer vermeleri gerçekleşmesi sağlanabilir. Bunu belediye kendi imkânlarıyla yapabilir. Bildiğim kadarıyla belediyenin bir teknesi var. Bu tekneyle kültür turları yapılabilir özellikle. Sarıyer sahilinde bulunan yalıların, hanelerin, koyların tanıtılması anlamında bir rehber eşliğinde bu gerçekleştirebilir. Eski mimari eserlerin, su kültür ürünlerinin tanıtılmasında hem yöre halkına hem de İstanbul dışından gelecek kişilere bu gerçekleştirilebilir. Çayırbaşı Fidanlık alanına kültür merkezi yapılabilir. Deniz ulaşımı sağlanabilir.

Balık müzesi isminde bir açık hava müzesi olabilir. Bu müzede boğazda yaşayan balıkların büyük, güzel ve çekici maketleri yapılarak İstanbul Boğazı, balıkçılık, balıkların üremesi, yaşaması gibi tematik etkinlikler düzenlenebilir. Ataşehir'de Nebahat Göktürk Botanik Parkı var ve burada çok güzel etkinlikler düzenleniyor. İlkokullar, ortaokullar randevu alarak öğrencileri götürüyorlar. Burada çeşitli deneyler yapılıyor ve öğrencilere bitkilerin üremesi, yaşaması, bitki çeşitlilikleri gibi konularda deneyler yapılarak bilgi aktarımı sağlanıyor. Bahsettiğim parkta böyle bir şey olabilir. Özellikle ilkokullar ve ortaokullar düzeyinde bu parklara gelerek öğrencilere deniz yaşamı, deniz canlıları hakkında bilgiler aktarılır, çeşitli deneyler yapılabilir. Aynı zamanda balık ve balıkçılıkla ilgili kültürel ürünler toparlanarak parkta sergilenmesi sağlanabilir. İlgi çekici bir merkez olacağını düşünüyorum.

Kardeş şehirlerle ilgili projeler gerçekleştirerek karşılıklı etkileşimin sağlanması, karşılıklı gezilerin, kültürel ve sanatsal faaliyetlerin organize edilmesi sağlanabilir. Bunlar kayıt altına alabilir, kitap haline getirilebilir, belgeseli yapılabilir. Bu sayede kültürel faaliyetlerin artırılmasına da bir etken olacağını düşünüyorum.

Sarıyer'e ait tarihi ve kültürel mekânların ortaya konacağı fotoğraflar eşliğinde birçok yayın gerçekleştirebilir. Edebiyat günleri gerçekleştiriyor onunla ilgili birçok yayınlar yapılabilir. Kilyos'ta yapılan heykel festivali ile ilgili birçok yayınlar yapılıyor. Bu ikisi çok

önemli etkinliklerdir.

Belediyenin kültür yayınlarına daha fazla ağırlık vermesini önemsiyorum. Sarıyer'in çok iyi fotoğraflanması. Tarihi mimari eserlerin, eski evlerin, su kültür ürünlerinin, kemerlerin ya da çeşmelerin profesyonel anlamda fotoğraflanması ve arşivlenmesi gerekiyor. Bir envanter çalışması yapılmış ama görsel çok önemli.

"Sanatçı atölyeleri" isminde bir proje önermek istiyorum. Sarıyer Belediyesi sınırları içinde yaşayan ya da İstanbul'un diğer ilçelerinde yaşayan sanatçıları bir araya getirerek (Ressamlar, edebiyatçılar, müzisyenler, tiyatro sanatçıları, fotoğrafçılar olabilir) bir sanat merkezinde sanatçı atölyeleri merkezi oluşturarak burada üretimlerini gerçekleştirilmeleri sağlanabilir. Bu şöyle bir fayda sağlayabilir. Özellikle pandemi döneminde sanatçılar çok büyük sıkıntılar yaşadılar. Mekânı olmayan, atölye kuramayan birçok sanatçımız var. Mekan sağlanmış olacak ve burası bir çekim merkezi olacaktır.

Kültür Turizmi alıştayı II Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
Kültür – Sanat odak konusu altında
“Kültür Turizmi II” çalıştayı
18 Mart 2021 tarihinde 14.00’te
çevrimiçi platformda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Yağmur KÖMÜR**

> **Özdemir SÖZMEN**

TURSAB, Kültür Turizmi İhtisas Başkanı

> **Sezai GÜLŞEN**

Tur Rehberi, Sanat Tarihçisi, Doğu Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Öğretim Görevlisi

> **İlyas GÖÇMEN**

Tarihi Sarıyer Muhallebicisi, İşletme Sahibi

> **Aydan ÇELİK**

İstanbul Bisiklet Rehberi, Yazar

> **Mahir KARAKUŞ**

Tur Rehberi

> **Dr. Ing. Mehmet Cemal BEŞKARDEŞ**

BODEP Boğaziçi Dernekleri Platformu İcra Kurulu Üyesi,
Sarıyer Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi, İKK İstanbul Kent Konseyi
Çevre ÇG Üyesi - Kanal İstanbul Alt ÇG Sözcüsü

ÖZET

- 1> Sarıyer hava kirliliğinden etkilenebilecek durumda. Balcılık konusunu çok iyi korumak gerekiyor.**
- 2> Sarıyer'e başka bölgelerden insanları getirme üzerinde duruyorsak pazarlama, tanıtım çalışması yapılması gerekiyor. Seyahat acenteleri de belki kullanılabilir.**
- 3> Bisiklet ve trekking açısından Sarıyer çok zengin bir ilçe, bu özellikler öne çıkarılabilir. Rotaların belirlenmesi konusu üzerinde durulabilir.**
- 4> Kültürel mirasın korunması için farkındalık eğitimleri düzenlenmeli, bilgiye nasıl ulaşılının anlatılması gerekir.**

- 5> Ara sokaklardaki binalar, sokaklar, evler, yapılar, lokantalar hikâyeleriyle çok önemli. Bu hikâyeler ortaya çıkarılarak merak uyandırılmalı.**
- 6> Pandemi döneminde Beşiktaş ve Taksim'deki otellerin yaz ayı doluluk oranları yüzde yüze kadar ulaştı. Pandemiye rağmen Arap ve Rus turistler tercih ettiler. Sarıyer'in sadece İstanbul ve Türkiye içerisinde değil uluslararası alanda da tanıtılması gerekiyor.**
- 7> Sosyal medyada özellikle gezi ile ünlü sayfalarla çalışmalar yapılabilir. Öne çıkarılacak yerler belirlenir ve onun üzerinden iş bilgi yapılabilir.**

Özdemir SÖZMEN

TURSAB, Kültür Turizmi İhtisas Başkanı

> Sarıyer ilçesinin Rumeli Hisarı'ndan başlayarak merkezine kadar olan dar sahil yolunda; gayri müslim ve müslim ahalinin bırakmış olduğu: maslahatgüzarların konutları, müzeler, yalılar, köşkler, kasırlar, konaklar, kiliseler, iskeleler, Emirgan Korusu, Türk Edebiyatı'nın temsilcilerinin özdeşleştiği mekanlar, türbeler, vb. sayısı artırılabilir kültürel yerleri mevcuttur.

Çeşitli ve farklı konumdaki tarihi yapıların ziyaretlerinde gidiş-geliş trafiğinin olması, Sarıyer Merkezi'nde trafik sıkışıklığı ile karşılaşılması butik olarak oluşturulan turistik araç gruplarının indi bindi sağlanabileceği yol kenarı park imkanının yeterli sayıda olmaması bir handikap. Her ne kadar son zamanlarda çözümler sunulsa da, mola durak yerleri daha fazlalaştırılmalıdır. Bir çözüm yöntemi de; Anadolu Hisarı iskelesinden veya Çengelköy'den ring deniz seferleri gibi daha fazla deniz ulaşım imkanlarının sağlanması da olabilir.

Yalıların ve kültürel değer taşıyan mekanların görülmesinde maneviyat kazandıran hikayeler söz konusu olabiliyor. Kültürel varlıklarla ilgili herkesin kafasında kalabilecek ve benimsetebilecek hikayeler insanlarda bir dokunuş oluşturulabilir.

Sarıyer'in sahil bölgesinden uzaklaşıldığında, kuzey bölgesine gidildikçe; Atatürk Arboretumu, Belgrad Ormanı, Kilyos, Uskumruköy, su bent ve kemerleri, sosyal tesisleri, üniversiteleri, alışveriş merkezi, etkinlik merkezleri ile ziyaret edilecek yerlerin sayısı da artmaktadır. İstanbul'un güzide Boğaz

kıyısında bulunan kuzey ilçesinin hikayelerinin bilgisine, internet aracılığı ile erişim konusu üzerinde önemle durulmalı. Dijital teknolojiler ve beraberinde uygulanabilir yazılımlar yardımı ile oluşturulan etkin altyapı, ihtiyacı karşılayacak kullanım kolaylığı sağlanarak ilçe bilgileri çeşitli dillerde verilebilir.

Yerel halkın bulunduğu yeri tanınması için imkanlar verilmesi ardından, bilgi sahibi yerel halkın misafirperverliği ile dışardan cazibe yaratılarak çekilen insanlar için uygun etkinlikler düzenlenmesi de bilinirliği artıracaktır. Sonuç olarak tanınabilirlik daha geniş çevrelere ulaşabilecek. Fakat önemli olan ilçe içinde kişi sayısını her zaman dengede tutabilmek olmalı.

Balıkçılık eskiden beri geçim kaynağı olmuştur. Sarıyer böreği, kağıt helvada dondurma, tavuk göğsü, balık, bunun yanı sıra Kireçburnu gevrekler ilk akla gelen meşhur lezzetler. Yemek kültürü yönünden böreğin özgünlük kazanması, coğrafi işaret alınması ile yerinde çalışma yapılabilir. Akademik çalışma ile destek alınması, gerekli tanımlamaların yapılması ile yüz yılı aşkın hazırlanan Sarıyer Böreği, Sarıyer'in olur.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Planı (UNDP) oturumlarında iklim değişikliğinin tabiat ve insan hayatına etkileri de ele alınmıştı. Sarıyer bölgesi de bütün dünya gibi etkilenecek yerlerden birisi olarak; karada, havada ve denizde tabiat hayatın yok olma tehlikesini öngörmemiz gerekli. Karadeniz'den İstanbul Boğazına gelen lüfer sürüleri gibi balıkların tükenmesi, bölgenin yıllardır ana geçim kaynaklarından olan ve yaşam kültürü yaratmış balıkçılığın sona ermesine neden olabilir. Önlem almamız gerektiğini gösterir bir örneğimiz maalesef bulunuyor. Yaklaşık 30 sene öncesinde ailemiz ile birlikte yediğimiz kalkan balığını tatmak için geldiğimiz Sarıyer'de şu an bulmamız daha güç. Ayrıca şehir hayatı ve sanayi bölgelerinin yarattığı hava kirliliği arıların bal üretiminde verimsiz olmasına sebebiyet verebilir. Bu durumu es geçemeyiz. Çevrede üretkenliği bozucu etkenlere karşı gereken önlemleri almalıyız.

İlçenin bisiklet ve yürüyüş rotalarına da imkan veren zorluk derecesi farklı, engebeli coğrafyası bulunuyor.

Etap kulvarlarının, uyarı ve yön işaretlemelerinin yapılması, tehlike unsurlarının belirgin, yer öncesi görünür konulması ile haritalamalar yapılabilir. Sarıyer ilçesinin nefes alınabilecek İstanbul bölgelerinden biri olması farklılıktır. Garipçe'de kuş gözlemevi bir avantaj. Değerlendirilmesi için mola yeri özelliği ile insanların uğrak yeri olarak hazırlanmalı ve kuralları olmalıdır. Mola yerinin çevreye uygun imkanlar ile sağlanması yerinde en önemli noktadır.

Toplum olarak sorumluluğumuz, kültürel miras değerlerimizi korumayı bilmektir. Çeşitli yöntem ve materyaller kullanılarak yerel halkın yararlanacağı kültürel miras değerlerin korunmasına yönelik eğitimlerin verilmesi yerinde olacaktır. Yerel halkın bilgi sahibi olması, merak uyandırmasını sağlanarak insanların araştırma ve geliştirmeye yönelmeleri sağlanabilir.

İnsanları kültürel değerlerin cazibesi ile çekebilmek pazarlama çalışmasının başarısına bağlıdır. Strateji ile belirlenecek yol çizgisinde başvurulacak yöntemler belirlenmeli. Tanıtım ve Sarıyer'in somut/soyut kültürel varlıklarının yerinde gösterilmesinde seyahat acentalarının üzerine düşen görevlerini yerine getireceklerinden kuşunuz olmasın.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Planı (UNDP) oturumlarında iklim değişikliğinin tabiat ve insan hayatına etkileri de ele alınmıştı. Sarıyer bölgesi de bütün dünya gibi etkilenecek yerlerden birisi olarak; karada, havada ve denizde tabiat hayatının yok olma tehlikesini öngörmemiz gerekli. Karadeniz'den İstanbul Boğazına gelen lüfer sürüleri gibi balıkların tükenmesi, bölgenin yıllardır ana geçim kaynaklarından olan ve yaşam kültürü yaratmış balıkçılığın sona ermesine neden olabilir.

Sezai GÜLŞEN

Tur Rehberi, Sanat Tarihçisi,
Doğuş Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu, Turizm ve
Otel İşletmeciliği Öğretim Görevlisi

> Ara sokaklar, binalar, evler, yapılar, lokantalar hikâyeleriyle çok önemlidir.

İnsanları Sarıyer'e çekmek için ilgi ve merak uyandırmak gerekiyor. Ermeni, Katolik ve Latin Katolik kiliselerine kadar çok geniş alanı kapsayan bir ilçe. Sarıyer bu açıdan bir anlamda Üsküdar gibi çok zengin.

İlçede trafik sıkışıklığı var. Tur otobüslerinin araçlarını park edecekleri alanlar yok. Sorununun çözülmesi için denizden butik turlar yapılabilir.

Sarıyer'in çok farklı tanıtılmalıdır. Sarıyer Meydanı'na kadar olan bölüm ayrı ondan sonra da Garipçe köyü, Zekeriyaköy, Kilyos gibi bölgelerin ayrı bir şekilde tanıtılması gerekiyor. Trekking ve yüzme gibi örneğin planlanabilir. Kocataş yalısı var. Betül Mardin ailesi var, Sovyet konsolosluğu orada.

Leyla Gencer ve ailesi, Sarıyer Yörük köyden İstanbul'a ilk börek getirenler. Karaköy börekçisi ile başlıyor. Ondan sonra Sarıyer börekçisi ile yayılan bir kültüründe saptanması, kardeş kardeşe dayanışma içerisinde Karaköy börekçisi, Sarıyer börekçisi bir marka olarak da dile getirilebilir.

İstanbul'da endemik bitkileri açısından Kilyos ve Tarabya önemli. Kültür turları açısından da belediye öncülük yaparsa katkı vermeye hazırız.

Türkiye'deki kültür turizmini seksenli yıllarda Afife Batur ve Murat Belge gibi hocalar başlattı.

Türkiye otelciler bir sacayağı. Bu konuda çalışan sivil toplum örgütleriyle birlikte oturup çözüm önerileri getirilecek daha geniş katılımlı bir günlük toplantı yapılabilir.

Sarıyer'in marka değerlerinin tanıtımı nasıl yapılabilir? Bir saha araştırması yapılması gerekiyor. Kamuoyu oluşturabilecek insanlarla görüşmek ve son yıllarda gelişen teknolojiyle sosyal medyadan yararlanmak önemli olacaktır.

Bütün iletişim kanalları kullanılarak Sarıyer'in inanç mekânlarıyla, Telli Baba'sıyla, Yunan Mitolojisi'nde boğazın oluşum hikayesiyle, tarihi dönem yapılarıyla ekip çalışmasının kapsamlı şekilde yapılması gerekir.

Sarıyer'de, kiliselerin, Ermeni cemaati'nin, Musevi cemaati'nin, Müslüman cemaatinin önderleri ile konuşarak onların da görüşlerinin alınmasının çok yararlı olduğunu düşünüyorum.

Mahallelerde yaşanmış hikayeler zenginleştirilebilir. Hollanda Konsolosluğu ile konuşulabilir. Türkiye'den alıp götürülen lalenin kökeni İstanbul'dan gidiyor. Busbecq adlı bir elçi tarafından sanıyorum 18. Yüzyılda Hollanda konsolosluğu ile birlikte çalışarak lale festivaline bir başka boyut katılabilir mi? Uluslararası olarak düzenlenebilir. Bütün bu düşünceler geliştirilebilir.

Sarıyer'in marka değerleri nasıl tanıtılabilir, nasıl yapılabilir? Bir piyasa araştırması yapılması gerekiyor ve kamuoyu oluşturacak olan insanlarla özellikle son yıllarda gelişen teknolojiyle sosyal medya son derece önemli. Herhangi bir film besteci olabilir.

Aydan ÇELİK

İstanbul Bisiklet Rehberi, Yazar

> Mallorca dünya bisiklet turizminin merkezi kabul edilir. 1 milyonluk adaya yılda yaklaşık 500 bin kişi pedal çevirmeye gider.

Bunların içinde dünyanın en iyi profesyonelleri de vardır, doktor tavsiyesiyle orta yaşta bisiklete merak salan amatörler de.

Peki bizde bisiklet turizmi ne durumda? Ona geleceğim ama önce kısa bir şey anlatmak isterim. Söylemek istediğim şey trafiğe dair.

Biz bir süre önce Beşiktaş Belediyesinin çıkardığı B+ Dergisi için bir çekim yaptık. Biliyorsunuz Beşiktaş Belediyesinin sahil sınırları Dolmabahçe Saat Kulesi'nden başlıyor, 8 km sonra Aşıyan Mezarlığı'nda bitiyor. Aşıyan'dan itibaren Sarıyer sınırları başlıyor. Dümdüz bir rota. 8 kilometrede sadece 14 metre irtifa kazanıyorsunuz. Ama biz o gün çekimleri sahilde değil, Spor Caddesi, Barbaros, Yıldız, Portakal, Arnavutköy, Bebek gibi Beşiktaş yokuşlarını ine-çıkı yaptık. Çekimde ben bisiklet üzerindeydim, fotoğrafı çeken arkadaşlar ise otomobil ile arkamdan geliyorlardı. İnanır mısınız her buluşma noktasında yarım saat bekledim. Arkadaşlar trafiğin içinde, ben buluşma noktalarında bekleyip durdum. Bu durum için onlarca benzetme yapılabilir. Ben "traji-komik" kelimesini tercih ediyorum.

İstanbul'un bir an önce ne yapıp edip bu trafik meselesini çözmesi lazım. İşte bu noktada bisiklet çok önemli bir yere sahip.

Hem kapladığı alanın az olması hem karbon ayak izinin küçüklüğü, hem de adına trafik denen şu illetten kurtulmamız için bisiklet deyim yerindeyse bir tür "panzehir." Dünyada bisikletli ulaşım konusunda çok çeşitli çözümler geliştiriliyor. Özellikle elektrikli bisikletler burada önem kazanıyor. (Gerçek elektrikli bisikletten söz ediyorum. Siz pedal çevirdikçe devreye giren motorlara sahip olanlardan yani. Döğmeye basınca kendi kendine giden elektrikli araçlardan değil. Onlar elektrikli mobilet. Halk sağlığı, için AB ülkelerinde pedal çevrilerek çalıştırılan elektrikli bisikletler öneriliyor. Şu sıralar çok yaygınlaşan e-scooterlar değil. Onlar bir sağlık programı çerçevesinde önerilen ulaşım araçları değil.

Şimdi gelelim bisiklet turizmine ve Sarıyer'in potansiyeline. Türkiye'de son yıllarda bisiklet turizmi giderek büyüyor. Antalya, Kapadokya ve kısmen İstanbul'da konuyla ilgili girişimleri biliyoruz. Turizm Bakanlığı da konuya dair bir birim kurdu.

Bu trend içinde Sarıyer'in de bisiklet turizmi için potansiyel taşıdığını düşünüyorum. İstanbul Bisiklet Rehberi'ni yazarken de bu durumun altını çizdiğimi hatırlıyorum. Boğaziçi gibi bir dünya incisi, Rumeli Kavağı, Rumeli Feneri, Belgrad Ormanı, Kemerler, Karadeniz kıyıları v gibi olağanüstü güzellikte rotalara sahip. Şehre gelen turistler için çok cazip bir alternatif.

Sarıyer'in bisiklet geçmişi zaten çok zengin. Sermet Muhtar Alus, Salah Bırsel gibi büyük İstanbul yazarları; Tarabya'da, Büyükdere Çayırı'nda düzenlenen bisiklet yarışlarından söz ederler. Bölgenin bisikletçileri o kadar güçlüdür ki, Sarıyer'den çıkar, vapur ya da sandalla karşıya geçer, oradan Beykoz'a, Alemdağ'a uzanırlarmış. Neredeyse 100 yıllık bir geçmişten söz ediyoruz. Bu mirası yeniden canlandırmak lazım. Son yıllarda bir yükseliş var ama alınması gereken çok da yol var. Sarıyer'in bisiklet tarihi kültür turizminin güçlü bir argümanı olarak kullanılabilir.

Bisiklet turizmini geliştirmek için teknik altyapının da iyi kurulması gerekiyor. Güvenlik, işaretleme, lojistik vb. konularda yapılması gereken çok iş var.

Son olarak bisiklet kültürünü geliştiren unsurlardan birinin de yarışmalar olduğunu düşünüyorum. Sarıyer bu anlamda çok şanslı. Adını saydığım yerlerin hepsinde dağ bisikleti, kros bisikleti hatta yol bisikleti yarışları düzenlenebilir.

Sarıyer'in 3B'si olarak bal, börek, balık bilinir. Ben bunlara bir dördüncü "B" eklenebilir düşüncesindeyim. O da tahmin edeceğiniz gibi bisiklet olacaktır.

Bence Sarıyer, bisiklet turizmi için muazzam bir potansiyel taşıyor. Boğaziçi gibi bir dünya incisi, Rumeli Kavağı, Rumeli Feneri, Belgrad Ormanı, Kemerler, Karadeniz kıyıları vs, olağanüstü güzellikte rotalara sahip.

Mahir KARAKUŞ

Tur Rehberi

➤ Sarıyer coğrafik olarak şanslı bir konumda olmasına karşın; Sultanahmet, Fener, Balat gibi çok güçlü rakipleri var iç turizmde. Şehir içinde turist çekebilmek kolay iş değil.

Sarıyer’de kültür turizmi oluşturmak için park sorunu var. Tur yaptığımızda, tur minibüsünün park edebileceği alan yok. Tarabya Yokuşu’nda sağlam bir park yeri var. Şoför sizi bir yere bırakır, yukarı çıkar ve parka koyar. İstinye’de Toprak Holding’in önünde zaman zaman yer buluyoruz ama çok fazla yer yok.

Mavi şeritle bir yeri böldünüz orası bisiklet yolu olmuyor. Turisti getirip İstinye’den bindirip Fener’e bisikletle götürebilir misiniz? Dolayısıyla iç turizmi, kültür turizmi çok karmaşık bir şey.

Sarıyer’in sıkışık kalmasını bir güç olarak algılıyorum. Sarıyer’i bir kaç parçaya ayırıp butik olarak değerlendirmek gerekiyor.

Bölgeye otobüsler dolusu insan getirmeye çalışırsanız turizm girişimcilerine, acentelerine, rehberlere haksızlık yaparsınız. Rehber, “Ben sizi buraya bırakacağım, çok uzakta olan otobüse kadar geri yürüyeceksiniz” diyemez. Şoföre haksızlık yaparsınız. Şoförün dönüp gelmesi demek Tarabya’dan en az Çayırbaşı Kefeliköy ışıklarına kadar giderek ancak geri dönmesidir. Kocaman bir otobüsten bahsediyoruz.

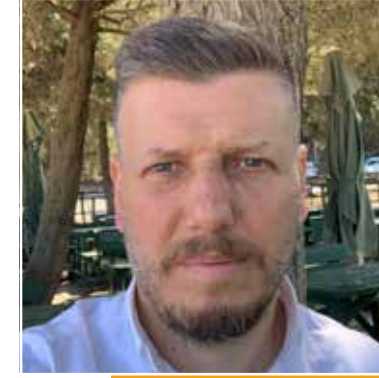
Sakinliğini koruması yönünden Sarıyer şanslı ama esnaf ve turizmciler için şanssız bir durum.

Sarıyer’in güçlü yönlerini bir yere toplayarak muhatabınız olacak olan bizim pazardaki tedarikçiler değil de müşteriler bazında turizmciler ve rehberler davet edilebilir, tekneyle gezdirilebilir. Sarıyer’in güçlü yanlarının listesi çıkarılabilir. Tek başınıza Tarabya’da yürüseniz bile yol üstünde tarihi yapı görmeniz mümkün.

Bunun dışında yine marka olmuş rehberler var biliyorsunuz. Çok ciddi Instagram takipçisi olan ve birkaç paylaşımda Sarıyer’de hem esnaf hem de ziyaret edilebilirliği anlamında katkı sunabilecek insanlardan yararlanılabilir.

Kültür turu mutlu dönen misafirle olabilir. Turla gelir Sarıyer’in böreğinden, balığından memnun kalır gezdiği yerler yıkık dökük bile olsa kalesinden, atmosferinden arboretumundan memnun kalır ve der ki çok güzel bir gün geçirdim. Instagram’a koyar Sarıyer’in çeşitli yerlerine etiketler ve bu iş böyle bir kartopuna dönüşür.

Her yönüyle Sarıyer’i nasıl geliştiririz düşünüyorsanız tarım da bunun bir parçası, Bisikletli rotalar, doğa turları da bunun bir parçasıdır. En güçlü yönlerimizi ortaya çıkarıp bununla ilgili bir demo hazırlanmalı. Demo olmadan insanların kafasında yeterince algı oluşmaz.

İlyas GÖÇMEN

Tarihi Sarıyer Muhallebicisi, İşletme Sahibi

➤ Sarıyer de otopark sorunu var. İnsanlar geldiği zaman arabasını koyup da gezmek veya alışveriş yapma şansları yok. Otopark sorunu çözülürse esnaf canlanabilir.

Sarıyer Spor Kulübü çok es geçildi. Daha önce Sarıyer’den çıkma Rıdvan Dilmen vardı. Sarıyer Spor Kulübü tanıtımda geri kaldı.

Dr. Ing. Mehmet Cemal BEŞKARDEŞ

BODEP Boğaziçi Dernekleri Platformu İcra Kurulu Üyesi, Sarıyer Kent Konseyi Yürütme Kurulu Üyesi, İKK İstanbul Kent Konseyi Çevre ÇG Üyesi - Kanal İstanbul Alt ÇG Sözcüsü

“

Bir çınar düşünün 1000 küsur yaşında. Ana dalları yerlerden gidiyor. Dünyada başka yerde var mı? Yok. Fotoğraflarını turistlere gösterdiğimiz zaman ben buraya gidip görmek istiyorum diyor. Yani bir doğa turizmi, orman gezisi, Arboretum gezisi için düzenli etkinlikler yapılması çok önemli.

➤ Bizden önceki dönemlerde Sarıyer'in ünlü yerel ürünlerini tanımlarken “balık, börek, bal” diye sayar, yâni kısaca yalnız “3B” ifadesini kullanırdık...

Ancak 2010'lu yıllarda biz Sarıyer Belediyesi için yaptığımız ilk SKEP çalışmasında Sarıyer'in başlıca yerel üretim ve ürün çeşitlerini tanımlarken kendi önerdiğimiz “5B” formülünü kullanmaya başladık. Bunları aklımıza geldiği gibi - yâni toplumdaki genel farkındalık sırasına göre - yazarsak:

“Balıkçılık, börekçilik, balcılık, bahçecilik-bağcılık, binicilik” sırası ortaya çıkar. Ancak, böyle bir sıralamada bunların arasındaki bağ/bahçecilik, ya da bostancılık/bahçıvanlık gibi tarımsal faaliyetlerin Sarıyer'in yaşamındaki ağırlığını gözardı etmiş oluruz. Çünkü Sarıyer'in köyleri olan Bahçeköy, Uskumruköy, Zekeriyaköy, Gümüşdere, Kilyos (Kumköy), Rumelifeneri, Garipçe, Kısırkaya, Demirciköy gibi alanlar birinci sınıf tarım alanlarıdır...

Sarıyer'in imar ve şehircilik planları hazırlanırken buraları yapılaşmaya açmakla Kadim Kentimize ne denli büyük bir kötülük yapılmış olunduğunu kesinlikle unutmayalım, unutturmayalım...

Sarıyer'in o zümrüt değerindeki köyleri mega kent İstanbul'un tarımsal ürünlerini yetiştirecek kadar verimli topraklara sahipken, ne yazık ki o tarım alanlarının çoğuna villaların, sitelerin, turistik tesislerin, 3. Boğaziçi (Yavuz Sultan Selim) Köprüsü'nün bağlantı yolları ve Kuzey Marmara Otoyolu ve Çevre Yolları'nın yapılması, yâni o yöredeki orantısız aşırı

betonlaşma, dünyada giderek şiddetlenen iklim krizi döneminde, kanımızca Sarıyer'de ve Boğaziçi Yöresi'nde çok büyük kayıplara yol açmıştır ve açmaya devam etmektedir... Dolayısıyla bizim yerel yönetimlerden ve genelde tüm kamu yönetiminden beklediğimiz özetle şudur:

Doğal zenginliklerimizi, paha biçilemez öz varlıklarımızı çok iyi tanıyınız, temel doğal ve kültürel varlıklarımıza, öz değerlerimize bilinçle sahip çıkarak onları yaşatınız...

Aksi halde sürdürülebilir bir ekonomik gelişme ve gerçek bir toplumsal kalkınma sağlayamayız diye düşünüyoruz... Bu temel amacımıza göre, yerel yönetimlere doğal varlıklarımızı iyi tanıtmamız, dahası onların bu değerleri içselleştirmelerini sağlamamız gerekiyor...

Aslında doğal ve kültürel varlıklarımızı basitçe betimleyen bir dizi formüllerimi yerleri geldikçe burada ayrı ayrı açmalıyım...

Kuzey Ormanları ve Boğaziçi SİT Alanlarında yer alan, dünyada başka benzeri bulunmayan nice doğal ve kültürel varlıklarımızı, eşsiz zenginliklerimizi tanımlarken ve İstanbul'un kültür turizminde Sarıyer'i ve Boğaziçi'ni öne çıkarırken 5 temel ögeye öncelik veriyorum. İzninizle şimdi bunları kısaca açıklayacağım.

Boğaziçi'nin Gizemli Formülü: “5K”
Boğaziçi'nin doğal ve kültürel varlıklarını kısaca betimleyen formülümdeki unsurları burada sizinle ayrı ayrı paylaşıyorum. BODEP Boğaziçi Dernekleri Platformu olarak biz, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmasının gerektiğine kesinlikle inandığımız İstanbul Boğazı Yöresi'nin, yâni Boğaziçi'nin daha fazla bozulmadan, “5K”sı (Köyleri, Köyleri, Koruları, Kıyıları, Kültürleri) öğeleri ile betimlediğimiz doğal ve kültürel bütünlüğünü yitirmeden, dünyada eş benzeri bulunmayan varlıklarının yaşatılması konusunda yıllardır yoğun çaba sarf ediyoruz...

Bu amaçla biz BODEP olarak, bizzat kendisi de bir Boğaziçi Kültürel Mirası olan ve o sıralarda 150. Kuruluş Yıldönümünü kutlamakta olan Boğaziçi Üniversitesi Rektörlüğü ile Boğaziçi Kültür Yolu Projemiz için bir protokol imzalamıştık.

Özetlersek, Boğaziçi'nin “5K”sı formülüm ile ifâde ettiğim Boğaz'ın:

- Köylerini (Boğaz kıyıları boyunca uzanan tarihî semtler);
- Köylerini (Boğaz'ın iki yakasında bulunan, ortadan kırılmış bir elmanın yarısına benzer köyler);
- Korularını (Boğaz'ın sahillerini ve yamaçlarını kaplayan ağaçlık, yeşillik alanlar, parklar, bulvar ve hiyâbanlar);
- Kıyılarını (Boğaz'ın iki yakası boyunca uzanan, ancak sürekli kazıklı yollar ve rıhtımlar yapılarak yok edilen doğal kıyı şeridi);
- Kültürlerini (Kadim Boğaz semtlerinin giderek yok edilmeye mahkûm olan deniz/denizcilik, balık/balıkçılık kültürleri, yazmacılık sanatı, mutfak-gastronomi ve bağ-bahçe kültürü, komşuluk ve semt dayanışması, mehtaba çıkma/mehtâbiye vb. gibi nice somut ve soyut kültürel varlıklar, yaşam kültürleri)...

geçmişten geleceğe güvenle taşıyabilmek, bunları yaşamış olanlar tarafından genç kuşaklara sözlü tarih söyleşileri ve etkinlikleri çerçevesinde aktarmak amacıyla tüm İstanbul ve Boğaziçi Sevdâlıları olarak tüm halkımızın, sivil toplum örgütlerimizin, meslek kuruluşlarımızın, tüm yurtseverlerin tek vücut olarak, âdeta büyük bir aile gibi bir araya gelmemiz yaşamsal önem taşıyor. Boğaziçi'nin her iki yakasındaki kadim semtlerin kentsel kimliğini ve belleğini canlı tutmaya çalışmamızın ancak ve ancak semt halklarının, semtlerinin kültür-sanat etkinliklerine olabildiğince geniş katılımları ve yakın dayanışmalarıyla mümkün olacağını çok iyi biliyoruz...

İstanbul Boğazı'nın, Boğaziçi SİT Alanı'nın eşsiz fakat az bilinen nice özelliklerini; barındırdığı nice doğa harikalarını; okyanuslara gidip gelen göçmen balık türlerinin, hava koridorundan gelip geçen çok çeşitli göçmen kuşların senede iki kez geçiş yaptığı, çok özel doğal dengeleri bulunan, nice hassas ekosistemlere sahip bir su yolu olduğunu; yöremizin efsânelerini ve gizemlerini; sularındaki alt - üst ve kanal akıntıların; Boğaziçi yalılarını, köşklerini, bağ bahçe ve korularını; balıkçılık gelenek ve göreneklerini; kancabaş alamana tekneleriyle, çeşitli olta ve ağ takımlarıyla yapılan balıkçılığın sırlarını; deniz ve denizcilik kültürünü; Boğaz'ın eski vapurlarının, kaptanlarının, iskelelerinin

öykülerini; vb. ilgili ve meraklı her yaştaki gençlerle paylaşıyor, bunları hem Kentimizin belleğinde hem de gençlerimizin gönlünde yaşatmaya çalışıyoruz.

Haydi şimdi hep birlikte gözlerimizi ve gönüllerimizi açarak eşsiz Boğaziçi'nin engin mavilikleri ve yeşillikleri arasına girelim... Neleri, nasıl yaşatacağımıza dair bazı somut önerilerimizi belirtelim.

Sarıyer'in koylarını bugün olduğu gibi asla bıramamamız gerekiyor. İstinye ve Tarabya Koylarını, bir İBB iştiraki İSPark kara otoparkları işleten şirketinin yaptığı gibi, tekne otoparklarına benzer hale getirmek, yani bu zümrüt gibi doğa harikası koyları tikiş tikiş teknelerle doldurmakla bu cennet köşelerini âdeta birer tekne deposuna dönüştürmek, buraları halkın kullanımına kapatmak Sarıyer'in doğal çevresini bozdu, doğal yıkımlar yol açıyor...Koyların doğal su dolaşım sistemi ve hidrobiyolojik dengeleri alt üst edildiğinden koyların civarında lodos ve gündeğusu havalarda çevreye kötü kokular yayılıyor...Koylarımızın tekne bağlama kapasiteleri 100 adet küçük ve orta boylardaki tekneleri aşmamalıdır diye düşünüyoruz... Sarıyer, Boğaziçi Medeniyeti'nin ana unsurlarından biri olan su kıyısı yapıları olan yalılar yönünden çok şanslı. Fakat biz yalılarda geçmişte benimsenen o çok özel yaşam kültürünü tüm halkımıza ve yerli yabancı turistlere çok iyi anlatmalıyız. O yaşam kültürünü gençlerimize belki kimi tipik yalıları gezdirerek yakından gösterebiliriz. Günümüzde bu çok büyük bir eksiklik. Biz Sarıyerliler büyük bir doğal ve kültürel bir servetin üzerinde oturuyoruz ancak ne yazık ki Sarıyerlilere bile Sarıyer'i ve Boğaziçi'nin varlıklarını, değerlerini yeterince anlatamıyoruz.

Sarıyer'in ve Yeniköy'ün markalarının arasında özel bir yeri olan Zeynel Dondurmacısı bugün dünyaya tanıtılacak lezzette nefis dondurmalar yapardı, ama bu aile kuruluşu işlerini bir süredir iyi yürütemiyor. Geçtiğimiz yıllarda Tarabya'nın meşhur Veli Dondurmacısı ailenin işi bırakmasıyla son buldu, o marka tarihe karıştı. Onun yerinde Tarabya'nın belki de 5.camisinin bir restitüsyon projesi kapsamında yapılacağı belirtilmişti... Örneğin, Yeniköy Börekçisi de bir Sarıyer markasıdır.

Dahası Sarıyer Börekçisi'nden çok daha eski bir yerel markadır. Çünkü Yeniköy'den Kanuni Sultan Süleyman zamanında bile Boğaz'dan geçen gemilere peksimet, gıda ve ekmek verilmiştir ve bunların üretimi de Yeniköy'de yapılırdı. O zamanlarda Boğaz'dan geçen gemilerin uğrak yeriye Yeniköy.

Yeniköy Börekçisi, çok eski bir fırıncı Rum aileden formüllerini aldığı ve halen de o özgün formülleri kullanarak üretimini devam ettirmeye çalıştığı için özel bir marka değerine sahiptir. Ancak, çok acı bir gerçektir ki halen firmayı yaşatan kişi kendinden sonra gelecek ve ürünlerinin formüllerini sürdürecektir bir ekibi yetiştirmiş değildir. Bu gidişle Yeniköy'de marka değeri olan kuruluşun ve ürünlerinin sürdürülebilirliği ve devamı konusunda ciddi kaygılarımız vardır. Bu markaların sürdürülebilir olması konusunda güçlü sermaye gruplarının destek ve katkılarının sağlanmasının önünü açmalıyız diye düşünüyorum...

Sarıyer'in turistik gezi destinasyonlarında Belgrad Ormanı, Bahçeköy Su Bentleri ve Atatürk Arboretumu'nun çok özel yerleri olmalıdır.

Ayrıca Bahçeköy yolundaki Bilezikçi Çiftliği'nin Orman Fakültesi Araştırma Ormanı bünyesinde bulunan ulu ahtapot çınarlarını burada öne çıkarmak istiyorum. Bir ulu çınar düşünün ki 1000 küsur yaşında olsun. Koca ana dalları âdeta dev bir ahtapotun kolları gibi yerlerde uzayıp gidiyor...Dünyada başka yerde var mıdır? Bildiğim kadarıyla yoktur... Onların fotoğraflarını ilgili botanik uzmanı özel turistlere gösterdiğimiz zaman "ben buraya hemen gidip bu ulu çınarları görmek istiyorum" diyorlar. Kısacası, Sarıyer'in uluslararası kültürel turizm potansiyelinin geliştirilmesi amacıyla öncelikle bir doğa turizmi, çol.özel bir orman ve su yolları gezisi, bir Arboretum ve botanik zenginliklerimizi sergileyen ilkbahar gezisi, ileri bir tarihte yapımı tamamlanacak olan Atatürk'ün Sarıyer'deki Mirası Tarihi Büyükdere Fidanlığı turu için düzenli çalışmaları ve etkinlikleri planlayan hazırlıkların yapılması büyük önem taşıyor... Bahçe kültürü, bahçivanlık, bahçecilik, bağcılık, iyi sağlıklı tarım uygulamaları yaşatılmalı ve onların da özel kültürel turizmi teşvik edilerek geliştirilmelidir.

Boğaziçi'nin özgün mimarlık kültürel varlıklarından olan yalılar, kültürel gezilerde hem denizden hem karadan incelenmeli, isteyen ilgililere gezdirilmelidir. Çünkü yalı tamamen Sarıyer ve Boğaziçi'nin kültürünü yansıtan bir yapı tarzıdır. Siz yalıların tipik yapısını düşünürseniz ahşap binanın ya ya da rıhtımının altında kayıkhanesi vardır. Dolayısıyla o yalı sâkinleri kayıkhanelerindeki kayıkla denize çıkıyor, Boğaziçi'nde gezinti yapıyor, balık avcılığı yapıyor, denizle iç içe yaşıyor. Yalının arkasında bahçesi, orada çeşitli meyve ağaçları var, yalı sâkinlerinin özel itina ile yetiştirdiği gülleri, leylakları, çeşitli çiçekleri var. Boğaz'da yaşamakla aynı zamanda doğal bir aromaterapi yapıyor... Denizden gelen iyot ya da yosun kokusuna bağ bahçelerden gelen manolya, gül, karanfil, leylak ve yasemin çiçeklerinin kokuları karışıyor.

Ayın dolunay evresi dönemlerinde mehtabın ışınları denize vurunca Boğaziçi'nde apayrı bir atmosfer yaşanırdı. Sulardan yansıyan mehtabın ışıltısı Boğaz kıyıları boyunca ve koylarda şiirlere, şarkılara, aşklara esin kaynağı olurdu.

Örneğin ay ışığında vapurla ya büyük motorlarla yapılacak, eski dönemlerin Mehtâbiye'lerini andıran, müzikli turist gezisi örneğine benzer, Klasik Türk Sanat Müziği'nin icra edildiği böyle musıkî şölenleri yapılabilir... Sarıyerlilerin olabildiğince deniz yolundan vapurla ulaşımı tercih etmeleri sağlanmalıdır. İBB ve Sarıyer yerel yönetimleri bu durumu özendirmek amacıyla BODEP gibi yaşam kültürünü halkımıza benimsetmek ve vapurla ulaşımı geliştirmek için yıllardır İBB Şehir Hatları İşletmesi Genel Müdürlüğü ile iletişim halinde ve ortak çalışmalar yapıyor.

Emirgân Lâle Festivali zamanında vapurla deniz yolu kullanımı özendirilirse Maslak'tan başlayarak tüm sahilde yaşanan ürkütücü boyutlara ulaşan trafik yoğunluğu azalır... Sarıyer'in genelinde olabildiğince bisiklet kullanımı özendirilirse karayolu ulaşımına önemli alternatif yaratılmış olabilir. Bu bağlamda Belgrad Ormanı - Bahçeköy - Haciosman arasında ormanın yanından mevcut asfalta paralel 6,5 km'lik bir bisiklet yolu projemizin bütçesi İBB İstanbulSenin kamuoyu anketinde halkoylamasına sunuldu...

Anketin sonuçlarını bekliyoruz... Sportif turistik etkinlikler kapsamında İstinye ile Sarıyer Meydanı arasında bulunan gidiş geliş toplam 21 km'lik doğal bir parkurda Sarıyer Yarı Maratonu yarışması yapılmalı. İstinye ile Sarıyer arasında bir yarı maraton gidip gelecek şekilde olabilir. Atletizm yarışmaları olabilir. Orman kros yarışmaları olabilir. Turistik faaliyet olarak Belgrad Ormanı'nı tanıttak yarışmalar düzenlenebilir.

Geleneksel Kültürün Korunması ve Yaşatılması Çalıştayı Sonuç Raporu

Sarıyer Kalkınma Eylem Planı
güncelleme çalışmaları kapsamında
kültür – sanat odak konusu altında
“**Geleneksel Kültürün Korunması ve Yaşatılması**”
 alıřtay  **19 Mart 2021** tarihinde 10.30’da
Çevrimiçi platformda gerçekleştirildi.

KATILIMCILAR

Kolaylaştırıcı: **Yağmur KÖMÜR**

> **Dr. Öğr. Üyesi  imen BAYBURTLU**

Marmara Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, Kuyumculuk ve
Mücevherat Tasarımı, Bölüm Başkan Yardımcısı

> **Doç. Dr. Ayşe Nuriye İşGöREN**

Marmara Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu,
Tasarım Bölümü, Moda Tasarımı Programı. Bölüm Başkanı

> **Ozan TORUN**

Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı, Yönetim Kurulu  yesi, Antropolog

> **Cengiz ÖZDEMİR**

İstanbul Kent Konseyi Kültür  alışma Grubu

> **Zeynep YAVUZCEZZAR**

Elgiz Müzesi, Müze Yöneticisi

ÖZET

1 > Sürdürülebilirlik ve atık konusunda ekipler kurulularak, uluslararası festivaller düzenlenebilir.

2 > Akademisyenlerin öğrencileri tez konuları seçerken, Sarıyer özelinde çalışma yapılması istenebilir. Kültür - sanat ve tasarım alanlarında çıkan ürünlerin belediye salonlarında sergileme imkânı yaratılabilir.

3 > Özellikle çocuklar ve gençlerden hareketle Sarıyer nedir? Sarıyer neresidir? Bir Sarıyerli kültürü, Sarıyerli kimliği nasıl oluşturulabilir? Konularında eksiklik var. Çalışma yapılmalıdır.

4 > Baltalimanı'ndaki Japon Bahçesi İstanbul'da başka bir yerde yok. Japon firmalarla görüşülerek, buraya gezi rotası oluşturulabilir.

5 > Sarıyer ilçesi akademik ve yayın faaliyeti yönünden oldukça zayıf. Edebiyatta Sarıyer, Sarıyer'in gündelik hayatı, mimari mirası, kültürel mirası üzerine çalışmalar yapılmalı.

6 > Halk kütüphaneleri artırılmalı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Varlıkları Daire Başkanlığı'nın bu yıl 22 tane kütüphane yapma hedefi var. Onlardan destek alınabilir.

7 > Sarıyer kültür rotası yok. Kültür rotası olarak, meselâ Bilezikçi Çiftliği Türk sinema tarihi açısından çok önemlidir. Kültür gezisi için rehberlik hizmeti verilmeli. İnsanlara yayın yapılmalı, bilgi verilmeli.

8 > Beşinci yüzyıldan kalmış Kilyos Kalesi var. Rumeli Feneri'ndeki Pompei Sütunu var. Sütun 2000 yıllık veya daha da eski. Çünkü İsa'dan önce orada bir sütun var. Bu varlıklarının tespiti, bunların entelektüel bir birikim haline getirilmesi ve yayınlanması gerekiyor. Bu alana yatırım yapılmalıdır.

9 > Sanatçılarla senelik anlaşmalar yapılarak meydanlara daha fazla heykel konabilir ya da sanat atölyeleri ve inisiyatifler iş birliğiyle daha fazla sanat eserini kamusal alana çıkartıp, izleyicilere sunulması sağlanabilir.

10 > Ücretsiz etkinlikler için (Sarıyer ilçesinde bulunan) Sarıyer Belediyesi sosyal medya hesaplarından paylaşımlar yapılarak destek olunabilir.

Doç. Dr. Ayşe Nuriye İŞGÖREN

Marmara Üniversitesi, Teknik Bilimler Meslek Yüksekokulu, Tasarım Bölümü, Moda Tasarımı Programı Bölüm Başkanı

> Sarıyer kültürel varlıkları çok olan bir ilçe. Yerel varlıklarınız, insani varlıklarınız, maddi değerleri yüksek çok işler var. Hedefte gençler ve tasarım var. Yani biz tasarımın içindeki kişiler olarak ikisini bir araya getirmeliyiz.

İnsanlar nerede bulunurlarsa bulunsunlar, aidiyet duygularının yüksek olması gerekli. Çocuklar ve gençlere aidiyet duygusunu zamanında aşıladığımız takdirde bu sadece bulundukları ortam için değil, ondan sonraki girecekleri her ortamda bu duyguyu geliştireceklerine inanıyorum. Ana temayı mutlaka Sarıyer'e ilişkin aidiyet oluşturacak herhangi bir varlık şeklinde düzenlemeliyiz.

Akademisyenler, öğrencilerden tez konuları seçerken, Sarıyer özelinde çalışma yapılmasını isteyebilir. Daha sonra kültür - sanat ve tasarım anlamında çıkan ürünleri belki belediyenin salonlarında sergileme imkânı yaratılabilir.

Dr. Öğr. Üyesi Çimen BAYBURTLU

Marmara Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler
Yüksekokulu Kuyumculuk ve Mücevherat
Tasarımı Bölüm Başkan Yardımcısı

Kurslarda tasarım bağlamında eğitimcilere eğitim verebiliriz. Üniversitelerin bölümleri ile kültürel mirası koruma ve bunlarla ilgili yayın yapma ya da sempozyum düzenlemek için iş birliği yapılabilir. Aynı şekilde özel sektörle birlikte çalışma yapılabilir. Örneğin, Akçansa'nın Kadıköy'deki yalılar ile ilgili hazırladığı kitapçık gibi.

► Sarıyer'in özellikleri var. Balığı, denizi ve teknesi gibi. Bununla ilgili tasarımlar ve objeler yapılabilir. Kadın el işi ve el emeğiyle çok fazla şey yapılıyor. Bunların ortaya çıkıp en azından paraya dönüşmesi ve onlara katkı sağlaması önemli. Sarıyer girişimci kadın kooperatifi ve tarım kooperatifiyle iş birliği yapılabilir.

İş birliği yapmanın ve hatta oto sanayi ile çevresinde etkinlik düzenlemenin son derece önemli olduğunu düşünüyorum.

Hedef kitle olarak çocukları ve gençleri seçmek son derece önemli. Sarıyer'e ait kurulacak olan bir merkezde hediyelik eşya satış ofisi yapılabilir. Festivaller yapılabilir.

Sürdürülebilirlik ve atık konusunda da ekipler kurulup, uluslararası festivaller düzenlenebilir.

Kurslarda tasarım bağlamında eğitimcilere eğitim verebiliriz. Üniversitelerin bölümleri ile kültürel mirası koruma ve ilgili yayın yapma ya da sempozyum düzenlemek için iş birliği yapılabilir. Aynı şekilde özel sektörle birlikte çalışma yapılabilir. Örneğin, Akçansa'nın Kadıköy'deki yalılar ile ilgili hazırladığı kitapçık gibi.

Belgrat Ormanı'nı sanat eserleri ile süslemek, gençler ve çocukların sanatla iç içe yaşamalarını ve öğrenmelerini sağlar.

Cengiz ÖZDEMİR

İstanbul Kent Konseyi Kültür Çalışma Grubu

► Sarıyer ilçesi akademik ve yayın faaliyeti yönünden oldukça zayıf. Edebiyatta Sarıyer, Sarıyer'in gündelik hayatı, mimari mirası, kültürel mirası üzerine çalışmalar yapılmalı. Aidiyet duygusu bilgiyle gelişen bir şey, yani bir insan bilmediği şeyi kendisine ait hissetmez.

Sarıyer'de maalesef sadece 2 tane kütüphane var. Kültür merkezi denilen şeyin olmazsa olmazı kütüphanedir. 5 tane kütüphane var gözüküyor ama 3 tanesi üniversite kütüphanesi olarak halka kapalı. Halk kütüphaneleri artırılmalı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Varlıkları Daire Başkanlığının bu yıl 22 tane kütüphane yapma hedefi var, onlardan destek alınabilir.

Sarıyer'in kültür rotası yok. Kültür rotası olarak, meselâ Bileziçi Çiftliği Türk sinema tarihi açısından çok önemlidir. Kültür gezisi için rehberlik hizmeti verilmeli. İnsanlara yayın yapılmalı, bilgi verilmeli.

Belgrat Ormanı, İstanbul'un faunası ve florasının neredeyse merkezi ve oradan yukarıya doğru bütün kuzey ormanları vs. toplumsal mücadelelerin merkezinde. Bu alanların korunması, bunların envanterinin çıkartılması gerekli.

Kültürel faaliyetlerin, kültür alanlarının tespiti, somut ve somut olmayan kültürel envanterlerin çıkartılması gerekiyor. Bunlar içinde akademik dünyadan destek alınması gerekiyor. Üniversitelerden destek alınarak sempozyumlar düzenlenmeli.

Özellikle yüksek lisans ve doktorasını Sarıyer bölgesinde yapmış öğrencilerin, belediye tarafından burs verilerek desteklenmesi lazım. Bunları yayın haline getirilmesi lazım.

Bilgi, yayınevi kurarak, yayın yaparak, yayınları destekleyerek ve bunları metodolojik hale getirerek üretilebilir ve bunları insanların gündelik hayatına sokarak öğretilir. Beşinci yüzyıldan kalmış Kilyos Kalesi var. Rumeli Feneri'ndeki Pompei Sütunu var. Herhalde 2000 yıllık veya daha da eski. Çünkü İsa'dan önce orada bir sütun var. Yani Argonotlar, Karadeniz'e açılırken bu Pompei Sütunu sayesinde açıyorlar. Bu varlıklarının tespiti, entelektüel bir birikim haline getirilmesi, yayınlanması gerekiyor. Bu alana yatırım yapılması gerekiyor. Tarabya mesela çok zengin bir kültürel hazinedir. Çünkü İstanbul'un bütün dini ve etnik çeşitlilikleri bir dönem Tarabya'da yaşamış. Elçilikler kurulmuş, sivil hayatla ilgili elimizde çok envanter var. Bunların yayın haline getirilmesi gerekiyor.

Sosyal medya hesapları aktif kullanılmalı. Örneğin Fatih Belediyesi'nin açtığı "Fatih Miras" Twitter hesabı gibi hesap açılabilir. Film platoları vb. Sarıyer'de yaşamış veya Sarıyer'de çekilmiş filmler ve film alanları tespit edilerek en azından birer plaketle belirtilmeli. Örneğin Beyoğlu Belediyesi, Oğuz Atay'ın "Tutunamayanlar" kitabını yazdığı binaya plaket çaktırdı. Sarıyer'de bulunan Recaizade Mahmud Ekrem Yalısı'na bu şekilde plaket çakılabilir.

Ozan TORUN

Kültür Bilincini Geliştirme Vakfı, Yönetim Kurulu Üyesi, Antropolog

► Kültür Bilincini Geliştirme Vakfıyla birlikte Sarıyer’de devlet okullarında okuyan çocukların kültürel mirasa karşı duyarlılıklarını ve farkındalıklarını artırmaya yönelik çalışmalar yapıyoruz. Geride kalan 5 sene içinde 3 eğitim yılında SAGEM öğrencileriyle bunu gerçekleştirdik, pandemi nedeniyle bu yıl yapamadık.

İki senedir Beşiktaş üzerine yaptığımız “Beşiktaş Yerel Tarih Projesi” adlı çalışma var. Umarım önümüzdeki eylül ayında bitireceğiz. Beşiktaş’ın 20. yüzyıl başından günümüze gündelik hayatının tarihini bizzat Beşiktaş’ın katılımıyla araştırıyoruz. Bunun içinde ne var? 20. yüzyılın başından günümüze Beşiktaş’ın 23 mahallesinin eski gazinolarından, lokantalarına, Şeref Stadı’ndan, Spor Sergi Sarayı’na, çocukluk anılarından, yaşlı deneyimlerine kadar bol bol sözlü tarih görüşmesi ile bizzat Beşiktaş’ı, Beşiktaşlılardan dinliyoruz.

Sarıyer’in 39 mahallesi var ama burada Beşiktaş ve Şişli ile ufak bir kıyaslama yaparsan Sarıyer’in yüzölçümü diğer 2 ilçeden çok daha büyük. Hem mahalleleri hem tarihi hem de demografisi içerisinde büyük farklar var. Ayazağa, Kilyos, Rumeli Hisarı vb. mahallelerinde kente ve Sarıyer’e karşı olan bilinç ve farkındalık ayrımının daha fazla olduğunu gözlemledik.

Özellikle çocuklar ve gençlerden hareketle Sarıyer nedir? Sarıyer neresidir? Bir Sarıyerli kültürü, Sarıyerli kimliği nasıl oluşturulabilir? Konusularında eksiklik var, çalışma yapılmalı. Araştırma projeleri, bunlardan çıkacak yayınlar ve daha sonra sahadaki uygulamaları olabilir. Sarıyer’i Sarıyerlilerden dinleyelim projesi yapılabilir.

Sarıyer’in somut ve somut olmayan kültür varlıklarını tek bir çatı altında toplayan basılı ya da dijital bir yayın yok. Beşiktaş Belediyesinin Ayfer Atay zamanında Tarih Vakfı ile beraber yaptığı “Dünden Bugüne Beşiktaş” adlı çalışmayı en azından ilk aşamada Sarıyer Belediyesi somut varlıklar için örnek alabilir. Kalelerinden, yazlık sefaretlere, yalılarına kadar çok önemli somut kültür varlıkları var.

Mevcut kültür varlıklarını ve Sarıyer’in doğal dokusunu, kentsel dokusunu, kültürel mirasını tanıtabilecek yayınlar yapmak önemli olacaktır. Sarıyer’in tarihini derlemek için birkaç akademisyenle anlaşarak hazırlanabilir. Bir de belediyenin aracılığıyla örneğin böyle bir kitabı kaleme alacak ya da bir Sarıyer sergisi açacak bir hocaya, ajansa bizzat Sarıyerli gençlerin katkıda bulunmalarını, Sarıyerlilerin için içinde olmalarını sağlamak var.

SAGEM’ler Sarıyer tarihi ile ilgili yaşadıkları mahallenin, bağlı bulundukları şubenin ilgi alanlarına göre araştırmalar yapılabilir.

İlçedeki diğer sivil toplum kuruluşları, örneğin köklü bir kulüp olan Sarıyer Spor Kulübü’nün sporcuları bu konuda değerlendirilmelidir. Onlar Sarıyer Spor’un tarihini araştırılabilir. Yani sadece sahaya çıkıp topa vurmak değil, bugün formasını giydikleri kulüplerinin ne kadar önemli bir tarihi olduğunu araştırabilirler. Onlar araştırılıp böyle bir çalışmaya dâhil edilebilirler.

Sarıyer’in hem bilimsel etkinlikler hem de kutlamalarla ilgili gezi rotaları oluşmalı. Örneğin Tarabya’daki Alman Mezarlığı. Birinci Dünya Savaşı’nın 100’üncü yılını yeni geride bıraktık. Kurtuluş Savaşı’nın 100’üncü yılının içerisindeyiz. 2022 ve 2023’te çok önemli ülke çapında kutlamalar olacak. Tarabya’daki Alman Mezarlığı’nda çok değerli Alman subayları yatıyor. Onlar burada savaştılar. Önemli kısmı Gelibolu’da savaştı.

Belediyenin, Alman Büyükelçiliği ile yapabileceği iş birliğiyle burası izinler karşılığında hem Sarıyerlilere hem İstanbullulara belli dönemlerde açılabilir, tanıtılabilir. Sonuçta orası izin aldığınız zaman içerisi gezilebilen bir yer. Bu işin uzmanı olan rehberlerle belki asker rehberlerle, tarihçilerle orası gezdirebilir.

Baltalimanı’ndaki Japon Bahçesi İstanbul’da başka bir yerde yok. Japon firmalarla görüşülerek, buraya gezi rotası oluşturulabilir.

Hafta sonu yürüyüş yapmaya, spor yapmaya, bazen mangal yakmaya Belgrat Ormanı’na gidiyoruz. Belgrat Ormanı’nın hiç de böyle çok izbe olmayan bir yerinde ormanı korusunlar diye yanılmıyorsa 15 veya 16 yüzyılda oraya getirilen Sırp için yapılmış bir kilise var. Ormanın içinde bugün 2 duvarı ayakta hala. Ormanın tarihini bilenler de onun ilginç hikâyesini anlatıyorlar.

Sarıyer’in elinde daha çok diğer belediyelerin önem verip kutladıkları İstanbul’un fethi kutlamalarında değerlendirilebilecek Rumeli Hisarı var.

Kültür varlıklarını hem tanıtmak hem de alternatif kutlamalar üretmek amacıyla sempozyum, konferans, seminer gibi içerikler düzenlenebilir. İlla kapalı bir salona ihtiyacımız yok.

Pandemi nedeniyle açık alanlarda yapılacak etkinlikler değerlendirilmeli.

Projeleri hayata geçirebilmek için her şeyden önce kaynak gerekiyor, para gerekiyor. Dolayısıyla belediyenin kendi öncelik sıralamasına göre konu ve bağlam itibarı ile paydaş bulması doğru olacaktır. Proje bazlı paydaş çalışması yapılmalı.

“

Özellikle çocuklar ve gençlerden hareketle Sarıyer nedir? Sarıyer neresidir? Bir Sarıyerli kültürü, Sarıyerli kimliği nasıl oluşturulabilir? Konusularında eksiklik var, çalışma yapılmalı. Araştırma projeleri, bunlardan çıkacak yayınlar ve daha sonra sahadaki uygulamaları olabilir. Sarıyer’i Sarıyerlilerden dinleyelim projesi yapılabilir.

Zeynep YAVUZCEZZAR

Elgiz Müzesi, Müze Yöneticisi

“

Sarıyer’de yeşil alan ve parklar, okul bahçeleri ve meydanlar gibi vatandaşın ilham ve nefes alabileceği alanlar mevcut. Bu alanlara yönelik sanatçı ve sanatçıyı temsil eden kurumlar ile dönemlik anlaşma yapılarak sanat yapıtlarını kamuya açmak mümkün. Dönemlik anlaşmanın avantajı ise her dönem değişen sanat yapıtları ile daha fazla sanatçıya alan açmak ve vatandaşın daha fazla eser ile yaklaşmasını sağlamak elbette.

➤ 2001 yılında kurulan Elgiz Müzesi, 2005’ten beri Maslak’ta heykel sanatı, arazi sanatı, plastik sanatlar, görsel sanatlar ve performans sanatı alanlarında kâr amacı gütmeyen bir anlayışla sanatçılara ve sanata destek veriyor.

Gökdelenlerin arasında 2012’den beri her yıl heykel sanatına destek vermek için Teras Sergileri düzenleniyor. Bu teras sergileri, ulusal ve uluslararası heykel ile arazi sanatçılarına bir destek amacı taşıyor. Sanatçıların büyük boyutlu heykelleri sergileyecekleri alanlar maalesef sınırlı. Teras Sergileri sayesinde sanatçıya böyle bir alan yaratabiliyoruz; aynı zamanda bu tür boyuttaki heykelleri genellikle belediyenin yeşil alanlarında ya da meydanlarda görmeye alışkın vatandaş da heykel ve arazi sanatlarıyla daha yakın olma şansı buluyor. Haziran’dan Kasım ayına kadar, büyük yapıtlara ve arazi sanatı eserlerine halkımız ücretsiz bir şekilde ulaşabiliyor.

Türkiye’nin ilk çağdaş sanat müzesi olarak ve 2001 yılından beri hiçbir kâr amacı gütmeyen çalışan bir kurumuz. Bünyemizde “Archvarium” dediğimiz, sanat alanı ile ilgili ulusal ve uluslararası çapta önemli kitaplara ücretsiz erişebileceğiniz bir alan mevcut. Akademiden öğrenciler gelip haftanın belli günleri oradaki kitaplarla çalıştıklarında çok mutlu oluyoruz. Çünkü amacımız zaten elimizdeki bütün kaynakları halkın kullanımına açmak.

Yönetmeliklerde “sanat” adı altında yer alan toprak altı eserler konusu, günümüzdeki sanatı konuşmak için kısır kaldı.

Somut ve soyut kültür varlıkları kapsamında güncel sanatı, çağdaş sanatı da korumanın ve tanıtımını yapmanın vakti geldi de geçiyor.

Bugün sanat alanıyla, özellikle çağdaş sanat alanıyla çok fazla ilgilenmeyen ya da alanla ilgili bilgi sahibi olmayan insanlar, kolay kolay galeri ve müzelere girmiyorlar. Sarıyer aslında ne şanslı ki bölgede çok değerli kültür ve sanat mekânları var. Bu mekânlara ziyareti artırmak ve erişimi adil hale adına Sarıyer’de bulunan müzeler, galeriler, fotoğraf stüdyoları, atölyeler ve sanat terapi merkezleri gibi kurum ve girişimler bir araya gelmeli. Belediye önderliğinde okullarla iş birliği yapılarak her yaştan gruba periyodik olarak kültür-sanat turları düzenlenmeli. Bizdeki Archvarium gibi birçok kütüphane bölgede mevcut; vatandaşın bu kütüphanelerde çalışmasını teşvik eden kampanyalar düzenlenebilir.

Sarıyer’de yeşil alan ve parklar, okul bahçeleri ve meydanlar gibi vatandaşın ilham ve nefes alabileceği alanlar mevcut. Bu alanlara yönelik sanatçı ve sanatçıyı temsil eden kurumlar ile dönemlik anlaşma yapılarak sanat yapıtlarını kamuya açmak mümkün. Dönemlik anlaşmanın avantajı ise her dönem değişen sanat yapıtları ile daha fazla sanatçıya alan açmak ve vatandaşın daha fazla eser ile yaklaşmasını sağlamak elbette. Belediyenin başlatabileceği bu girişime bölgedeki kültür ve sanat aktörlerinin de desteklerini esirgemeyeceklerine inanıyorum.

Son olarak, Sarıyer Belediyesi sınırları içinde var olan kültür ve sanat alanındaki paydaşların daha sözünü daha çok duyurması gerektiği taraftarıyım. Bu alanda belli bir uzmanlığa sahip bu kişiler, kültür ve sanata erişim noktasında mevcut bakış açılarına yeni kapılar aralayacaklardır. Özetle bu noktadaki çözüm önerim, iletişim: Fiziksel ya da çevrim içi olarak tanışmak, iş birliği konuşabilmek, insanların fikirlerini dinlemek. Bu alandaki paydaşların gündelik hayatlarında problemleri yaratıcı bir şekilde çözmek var olduğu için birbirleriyle olan iletişimden de güzel çıktılar alabileceğimize inanıyorum.

NOT

SARIYER
BELEDİYESİ

MEDYA VE İLETİŞİM OFİSİ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.